

Helsingin kaupunki
Ympäristökeskus

Toimintakertomus 2007

[Ymk:n pääsivulle](#)

Toimintakertomus 2007

Ympäristöjohtajan
katsaus
Miljödirektörens
översikt
Director General's
Review

Organisaatio, keskeiset tehtävät,
visio ja arvot

Toiminnalliset tavoitteet

Tärkeimmät saavutukset
avaintuloksittain

Ympäristönsuojelu ja -tutkimus

Ympäristöterveys

Ympäristövalvonta

Ympäristölaboratorio

Hallinto

Kansainvälinen toiminta

Henkilökunta

Talous ja tuottavuus

Ympäristölautakunta

Liitteet

*Rakennusten purkamisessa käytetään nykyisin
yhä järeämpiä laitteita. Kuva: Matti Jokinen*

Toimintakertomus 2007

Toimittaja
Triina Kiviniemi

ISBN 978-952-223-068-3
<http://www.hel2.fi/ymk/vk2007>

Helsingin kaupungin ympäristökeskus
Postiosoite: PL 500, 00099 Helsingin kaupunki
Käyntiosoite: Helsinginkatu 24

puh. * (09) 310 1635, fax (09) 310 315449
sähköposti: ymk@hel.fi
etunimi.sukunimi@hel.fi

<http://www.hel.fi/ymk>

[Ymk:n pääsivulle](#)

Toimintakertomus 2007

Ympäristöjohtajan
katsaus
Miljödirektörens
översikt
Director General's
Review

Organisaatio, keskeiset tehtävät,
visio ja arvot

Toiminnalliset tavoitteet

Tärkeimmät saavutukset
avaintuloksittain

Ympäristönsuojelu ja -tutkimus

Ympäristöterveys

Ympäristövalvonta

Ympäristölaboratorio

Hallinto

Kansainvälinen toiminta

Henkilökunta

Talous ja tuottavuus

Ympäristölautakunta

Liitteet

Helsinki-haku

Ympäristöjohtajan katsaus

Ympäristöjohtaja
Pekka Kansanen

Vuosi 2007 päättyi ympäristökeskuksen kannalta suureen muutokseen, kun kauan valmisteltu ympäristölaboratorion erkaantuminen virastosta omaksi liikelaitokseksi toteutui vuoden vaihteessa. Vaikka liikevaihdollisesti asia oli koko konsernia ajatellen pienehkö, merkittävää on se, että hanke on ensimmäinen virastotason yhdistymishanke pääkaupunkiseudun yhteistyön välillä kiviselläkin taipaleella.

Myös kunnallisen laboratoriotoiminnan tulevaisuuden kannalta ratkaisu oli tärkeä. On välttämätöntä sekä kriisivalmiuden että myös normaalin ympäristöterveysvalvonnan kannalta, että kunnallinen laboratorio kykenee varmistamaan myös harvoin tarvittavien analyysien toimittamisen kaikissa oloissa. Hankkeen läpiviennistä kuuluu kiitos ennen muuta sekä Helsingin että Vantaan laboratorioiden henkilökunnalle, joka muuton keskelläkin kykeni tuloksekkaaseen toimintaan. Uudet valoisat tilat Viikissä luovat viihtyisän ympäristön toiminnalle. Suunnitelmat koko ympäristökeskuksen siirtämiseksi Viikkiin laboratorion viereen saivat uutta vauhtia. Tavoitteena on, että uudisrakennus valmistuu viimeistään vuonna 2011.

Pääkaupunkiseudun neuvottelukunta sai myös hyväksyttäväkseen työryhmän ehdotuksen Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten ympäristötoimien yhteistyön kehittämisestä 15 kohdan ohjelmalla. Sen toteutuessa yhteistyö tiivistyy merkittävästi entisestään ja kaupunkilaisten kannalta kuntarajojen merkitys vähenee.

Ympäristötoimen strategian uudistamiseen panostettiin myös voimakkaasti syksyn aikana. Ympäristönsuojelu nousi ilmastonmuutoksen ja keväällä katupölyn ja kesällä myös Itämeren tilan takia voimakkaammin kuin vuosiin yleiseen yhteiskunnalliseen keskusteluun.

Strategiatyössä nouseekin esiin kolme Helsingin menestyksen kannalta keskeistä ympäristöhaastetta. Miten löydämme keinot tulevaisuudessa hallita kasvavan metropolialueen liikenteen ympäristöongelmat? Kyse ei ole vain päästöistä ilmaan, vaan myös lisääntyvästä melusta ja tilankäytöstä, joka ilmenee kasvavina ruuhkina. Näihin asioihin paneudutaan meneillään olevassa ilmansuojeluohjelmatyössä ja meludirektiivin mukaisessa meluntorjuntasuunnitelmassa. Loppuvuonna myös kaupunginvaltuusto edellytti, että selvitetään uusia menetelmiä mm. liikenteen ruuhkien hallintaan.

Toinen suuri kysymys on ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja päästöjen hallinta. Syksyllä valmisteltu energiapolitiittinen selonteko linjaa energiantuotannon suuntaa tulevaisuudessa. YTV:n hallitus hyväksyi pitkään valmistellun pääkaupunkiseudun ilmastostrategian. Sen tarkastelukulma on pääosin energiankulutuksen hillintä. Nyt tarvitaan eri osapuolten - valtiovalta mukaan - lukien sitoutumista konkreettisiin hankkeisiin, jotka parantavat yhdyskuntarakenteen eheyttämistä ja sitä tukevaa joukkoliikennejärjestelmää. Kauppa- ja teollisuusministeriön ja Suomen kuuden suurimman kaupungin allekirjoittama energiansäästö- ja ilmastositopimus sisältää vaativat tavoitteet lähivuosille

mm. rakennuskannan energiankulutuksen hillitsemiseksi.

Kolmas meneillään oleva suuri ympäristönmuutos on Itämeren ja Suomenlahden rehevöityminen ja liikenteen, erityisesti öljykuljetusten, kasvu. On ilahduttavaa havaita, että yhteiskunnan eri sektoreilla on herännyt halu toimia aktiivisesti Itämeren hyväksi. Turun ja Helsingin kaupunginjohtajien Itämerihaaste sai myös hyvän vastaanoton, kun kaikkiaan noin sata tahoa oli hyväksynyt haasteen ja luvannut tehdä omat toimenpideohjelmansa Itämeren tilan parantamiseksi.

Kuluva valtuustokausi lähenee loppuaan. Kullekin valtuustokaudelle on viime vuosina laadittu uusi strategia. On erittäin tärkeää, että edellä mainitut ympäristöhaasteet saavat arvoisensa sijan Helsingin seuraavassa strategiassa. Pään pistäminen pensaaseen olisi tässä vaiheessa kohtalokasta.

Ympäristöterveydenhuollossa merkittävintä oli ennen kaikkea valvontasuunnitelmien valmistuminen. Suunnitelmat tulevat parantamaan rajallisten resurssien kohdentumista terveyden kannalta kriittisiin kohteisiin. Ravintolatupakoinnin kieltäminen 1.6.2007 alkaen lisäsi huomattavasti tupakkavalvonnan tehtäviä.

Taloudellisesti vuosi sujui yllätyksittä. Kaupunginhallituksen määrärahoista saatu rahoitus edesauttoi ilmansuojeluohjelman ja meluselvitysten kaltaisten koko kaupunkia koskevien lakisääteisten hankkeiden toteutusta. Vakanssipula näkyi pahiten kuluttajaneuvonnassa, josta saatu negatiivinen ja oikeutettu asiakaspalaute haittasi viraston julkisuuskuva. Suunniteltu kuluttajaneuvonnan siirto valtiolle toteutuu vasta vuoden 2009 alussa.

Lopuksi haluan kiittää kaikkia yhteistyökumppaneita niin pääkaupunkiseudun kaupungeissa kuin laajemminkin sekä ympäristölautakuntaa ja koko henkilökuntaa tuloksekkaasta vuodesta 2007.

Pekka Kansanen

[Ymk:n pääsivulle](#)

Toimintakertomus 2007

Ympäristöjohtajan
katsaus
Miljödirektörens
översikt
Director General's
Review

Organisaatio, keskeiset tehtävät,
visio ja arvot

Toiminnalliset tavoitteet

Tärkeimmät saavutukset
avaintuloksittain

Ympäristönsuojelu ja -tutkimus

Ympäristöterveys

Ympäristövalvonta

Ympäristölaboratorio

Hallinto

Kansainvälinen toiminta

Henkilökunta

Talous ja tuottavuus

Ympäristölautakunta

Liitteet

[Helsinki-haku](#)

Miljödirektörens översikt

Miljödirektören
Pekka Kansanen

År 2007 avslutades med en för miljöcentralen viktig förändring, i och med att den länge förberedda omorganiseringen av miljölaboratoriet till ett separat affärsverk genomfördes vid årsskiftet. Reformen har, om vi ser på omsättningen, ganska små konsekvenser för koncernen som helhet, men det signifikanta är att denna omorganisering är det första samgångsprojektet på den ofta ganska svårforcerade stigen till samarbete i hela huvudstadsregionen.

Även med tanke på den kommunala laboratorieverksamheten var lösningen viktig. Det är viktigt med tanke på dels krisberedskapen, dels den normala miljöhälsovårdstillsynen, att ett kommunalt laboratorium har kapacitet att utföra även sällan efterfrågade analysuppdrag i alla sammanhang. Tacken för projektets genomförande går framför allt till personalen inom laboratorierna i både Vanda och Helsingfors, som effektivt lyckades hålla verksamheten igång även medan flyttningen pågick. De nya och ljusa lokaliteterna i Vik bildar en modern och trivsam miljö för miljöverksamhet. Planerna som går ut på att hela miljöcentralen flyttar till en ny byggnad i Vik nära laboratoriet har återväckts, och vårt mål är nu att den nya byggnaden skall vara färdig senast år 2011.

Huvudstadsregionens samarbetsdelegation har också fått ta ställning till ett förslag av en arbetsgrupp, om att miljöväsendet i Esbo, Grankulla, Helsingfors och Vanda inleder ett utvecklat samarbete med ett program med 15 punkter. Om dessa planer verkställs blir det ett betydligt närmare samarbete, vilket för stadsborna innebär att kommungränsernas betydelse minskar.

Under hösten gjordes det också stora satsningar på en reform av miljöväsendets strategier. Miljöskyddet fick, på grund av klimatförändringarna och vårens gatudammsdiskussioner, högre prioritering i samhällsdebatten än på många år.

I det strategiska arbetet framträder tre miljörelaterade utmaningar av betydelse för hur Helsingfors klarar sig i framtiden. Med vilka medel skall vi i framtiden tygla miljöproblemen av den tilltagande trafiken i metropolregionen? Det är inte bara fråga om utsläpp i luften utan det gäller också det ökade bullret och trängseln som uppkommer av tilltagande trafik. Dessa frågor behandlas i det pågående beredningsarbetet av ett luftvårdsprogram. Programmet motarbetar buller enligt bullerdirektivet. Mot slutet av året krävde också stadsfullmäktige att vi skall utreda nya metoder bl.a. för tygländet av trafikstockningarna.

Den andra stora utmaningen är anpassningen till klimatförändringen och tygländet av utsläppen. En energipolitisk redogörelse som beretts under hösten stakar ut riktningen för den framtida energiproduktionen. SAD:s styrelse godtog den länge förberedda klimatstrategin för regionen. Dess synvinkel är i huvudsak minskningen av energiförbrukningen. Nu behövs de olika parternas – inklusive statsmaktens – engagemang i konkreta projekt som leder till solidare samhällsstrukturer samt ett kollektivtrafikssystem som stöder detta. Ett energibesparings- och klimatavtal, som undertecknats av handels- och industriministeriet och av Finlands sex största städer, innehåller ambitiösa mål för de närmaste åren, bl.a. reducering av byggnadsbeståndets energiförbrukning.

Den tredje stora miljöutmaningen som vi ställs inför är eutrofieringen av Östersjön och Finska viken samt den tilltagande oljetransporten. Det är glädjande att se att olika samhällssektorer har vaknat upp för att aktivera arbetet för Östersjön. En appell gjord av stadsdirektörerna i Helsingfors och Åbo har fått ett positivt mottagande. Ett hundratal instanser tar emot utmaningen och förbinder sig att göra upp egna åtgärdsprogram för förbättringen av Östersjöns tillstånd.

Den nuvarande stadsfullmäktigeperioden nalkas sitt slut. Under de senaste åren har det för varje fullmäktigeperiod gjorts upp nya strategier. Det är ytterst viktigt att de nämnda miljörelaterade utmaningarna i nästa strategi för Helsingfors får den prioritering de är värda. Att nu gömma huvudet i busken kan ha ödesdigra följder.

Det viktigaste inom miljöhälsovården var framför allt färdigställandet av tillsynsplanerna. Planerna kommer att ge de begränsade resurserna exaktare inriktning. De kommer bättre än hittills att styras till områden som befrämjar hälsan. Rökförbudet i restaurangerna, infört den 1 juni 2007, har betydligt ökat rökningsovervakningens arbetsbörda.

Ekonomiskt sett var året utan överraskningar. Stadsstyrelsens anslag var till nytta vid finansieringen av lagstadgade projekt gällande staden som helhet sås om, t.ex. luftvårdsprogram och bullerundersökningar. De bristande personalresurserna märktes som värst i konsumentrådgivningen, där den – berättigat – negativa responsen från allmänheten var till skada för verkets image. Den planerade överföringen av konsumentrådgivningen till statlig regi sker först i början av år 2009.

Till slut vill jag tacka alla våra samarbetspartners, både i stadsförvaltningen i regionens städer och i större sammanhang, samt miljönämnden och hela vår personal för ett framgångsrikt år 2007.

Pekka Kansanen

[Ymk:n pääsivulle](#)

Toimintakertomus 2007

Ympäristöjohtajan
katsaus
Miljödirektörens
översikt
Director General's
Review

Organisaatio, keskeiset tehtävät,
visio ja arvot

Toiminnalliset tavoitteet

Tärkeimmät saavutukset
avaintuloksittain

Ympäristönsuojelu ja -tutkimus

Ympäristöterveys

Ympäristövalvonta

Ympäristölaboratorio

Hallinto

Kansainvälinen toiminta

Henkilökunta

Talous ja tuottavuus

Ympäristölautakunta

Liitteet

[Helsinki-haku](#)

Director General's Review

*Director General
Pekka Kansanen*

From the standpoint of the Environment Centre, 2007 ended with a major change: at the turn of the year, after long preparation, the office split off the Environmental Laboratory as a public enterprise of its own. Although, in terms of turnover, the matter was minor in the context of the entire group, it is important that the undertaking represents the first project, at the public-office level, on the sometimes rocky path of cooperation in the Capital Region.

The solution was significant from the standpoint of the future of municipal laboratory operations, too. It is essential from the standpoint of both crisis readiness and normal environmental health control that a municipal laboratory be able to ensure the performance of even rarely needed analyses under all conditions. For seeing the project through, the thanks go above all to the staff of the Helsinki and Vantaa laboratories, which were able to operate productively even in the midst of the change. The bright new facilities in Viikki create a pleasant setting for operations. Plans for moving the entire Environment Centre to a location next to the Viikki laboratory received new momentum. The objective is to complete the new building in 2011 at the latest.

The Helsinki Metropolitan Area Advisory Board also received, for its approval, a working group's proposal to improve cooperation between Helsinki's, Espoo's, Vantaa's and Kauniainen's environmental functions by means of a 15-point programme. As that is implemented, collaboration will become significantly closer and, from the perspective of city residents, the meaning of the municipal boundaries will diminish.

During the autumn, vigorous investments were also made in revising the environmental services strategy. Environmental protection entered the public discussion more strongly than in years, on account of climate change and, in spring, the street dust, as well as, in summer, the status of the Baltic Sea.

Three environmental challenges central from the perspective of Helsinki's success are coming up in the strategy work. How in future will we find the means to control the environmental problems of traffic in a growing metropolitan area? This involves not simply emissions into the air, but also increasing noise and the use of space - which manifests itself as growing traffic jams. We are delving into these issues in the ongoing air quality protection programme work, and in a noise control plan conforming to the Noise Directive. At the end of the year the City Council also called for the investigation of new methods for the control of traffic jams, among other things.

Adjustment to climate change and the control of emissions represent another major question. The energy policy report completed in the autumn outlines the future direction of energy production. The Executive Board of the Helsinki Metropolitan Area Council approved a well-prepared climate strategy for the Capital Region. Its perspective is primarily the restraint of energy consumption. The commitment of various parties - state authorities included - to concrete undertakings is now needed, so as to improve the integration of the community structure and the public transport system that

supports that integration. For the years immediately ahead, the energy conservation and climate agreement signed by the Ministry of Trade and Industry and Finland's six largest cities includes demanding objectives - among other things, bringing the building stock's energy consumption under control.

A third major environmental change in progress consists of the eutrophication and growth in traffic, particularly shipments of oil, in the Baltic Sea and Gulf of Finland. It is gratifying to observe that a desire to work actively for the good of the Baltic has been awakened in various sectors of society. The Baltic Sea Challenge posed by the mayors of Helsinki and Turku got a good reception, too, as about a hundred parties in all accepted the challenge and promised to formulate their own action programmes for improving the Baltic's condition.

The City Council's current term is approaching its end. In recent years a new strategy has been drawn up for each term. It is extremely important that the aforementioned environmental challenges receive the place they deserve in Helsinki's next strategy. At this stage, sticking our heads in the sand would be fateful.

In environmental health services, the most important development was the preparation of control plans. The plans will improve the direction of limited resources at targets critical from the standpoint of health. The prohibition of smoking in restaurants as from 1 June 2007 added significantly to tobacco control tasks.

In financial terms, the year progressed without surprises. Funding received from the City Board's appropriations advanced the implementation of the air quality protection programme and statutory projects, such as noise studies, affecting the entire city. A shortage of employee positions was worst in consumer counselling; the negative and justified client feedback received about consumer counselling tarnished the office's public image. The planned transfer of consumer counselling to the state will not be implemented until the beginning of 2009.

In closing I'd like to thank all our partners in all Capital Region's cities and, more broadly, both the Environment Committee and the entire staff for a productive year 2007.

Pekka Kansanen

[Ymk:n pääsivulle](#)

Toimintakertomus 2007

Ympäristöjohtajan
katsaus
Miljödirektörens
översikt
Director General's
Review

Organisaatio, keskeiset tehtävät,
visio ja arvot

Toiminnalliset tavoitteet

Tärkeimmät saavutukset
avaintuloksittain

Ympäristönsuojelu ja -tutkimus

Ympäristöterveys

Ympäristövalvonta

Ympäristölaboratorio

Hallinto

Kansainvälinen toiminta

Henkilökunta

Talous ja tuottavuus

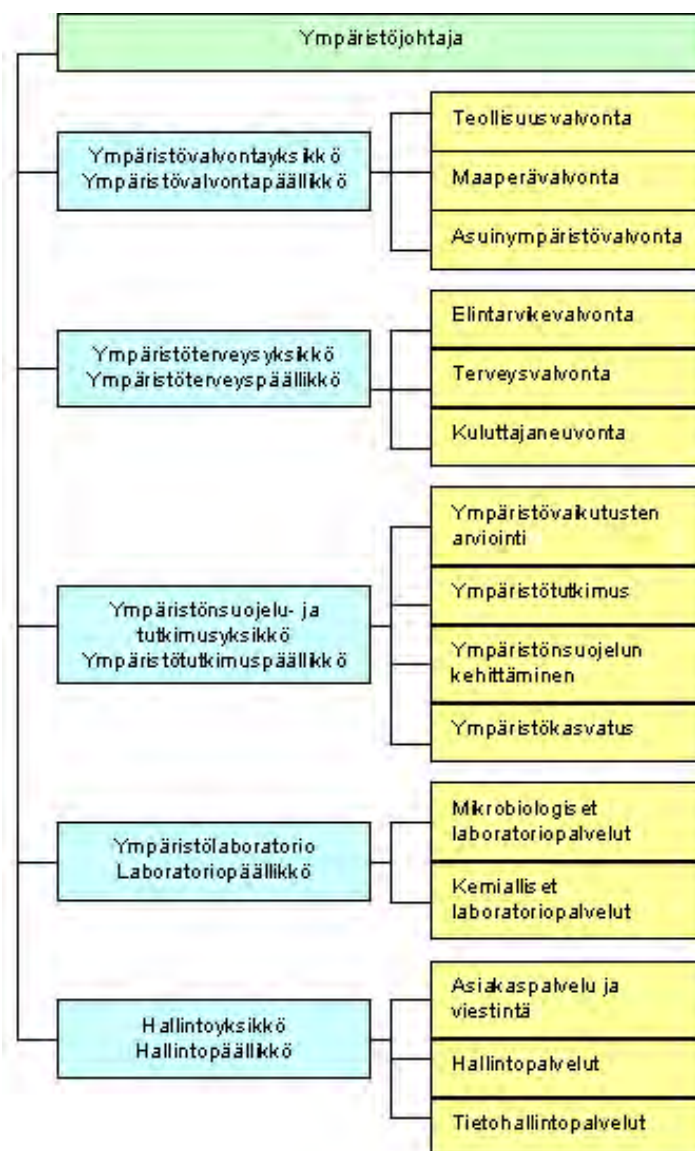
Ympäristölautakunta

Liitteet

Helsinki-haku

Organisaatio, keskeiset tehtävät, visio ja arvot

Ympäristökeskuksen organisaatio

Ympäristökeskuksen johtoryhmä vuonna 2007

Puheenjohtaja	Ympäristöjohtaja	Pekka Kansanen
Sihteeri	Johdon sihteeri	Pirjo Moberg
Ympäristövalvontayksikkö	Ympäristövalvontapäällikkö	Pertti Forss
Ympäristöterveysyksikkö	Ympäristöterveyspäällikkö	Antti Pönkä
Ympäristönsuojelu- ja tutkimusyksikkö	Ympäristötutkimuspäällikkö	Päivi Kippo-Edlund
Ympäristölaboratorio	Laboratoriopäällikkö	Seppo Ahonen

Keskeiset tehtävät

Edistämme helsinkiläisten elinympäristön terveellisyyttä, viihtyisyyttä ja virikkeellisyyttä. Tuotamme ja välitämme tietoa kestävän kehityksen turvaamiseksi. Huolehdimme kunnalle kuuluvista ympäristön- ja terveydensuojelun sekä elintarvikevalvonnan, eläinlääkintähuollon ja kuluttajaneuvonnan viranomaistehtävistä. Tuemme kaupungin hallintokuntia ympäristöasioiden suunnittelussa ja kehittämisessä. Vaikutamme viestinnällä ja valistuksella asenteiden muuttumiseen ympäristöasiat huomioon ottaviksi.

Visio 2010

Monipuolisena ja korkeatasoisena ympäristötietoa tuottavana valvonta- ja asiantuntijavirastona autamme ehkäisemään ympäristöongelmat sekä asuntojen ja elintarvikkeiden terveyshaitat. Toimimme vuorovaikutuksessa asukkaiden, yritysten ja yhteisöjen kanssa kestävän kehityksen periaatteiden huomioon ottamiseksi ympäristöön vaikuttavissa päätöksissä. Osallistumme Helsingin kehittämiseen elinvoimaisena pääkaupunkina. Ympäristökeskus on kansallisesti ja kansainvälisesti arvostettu yhteistyökumppani.

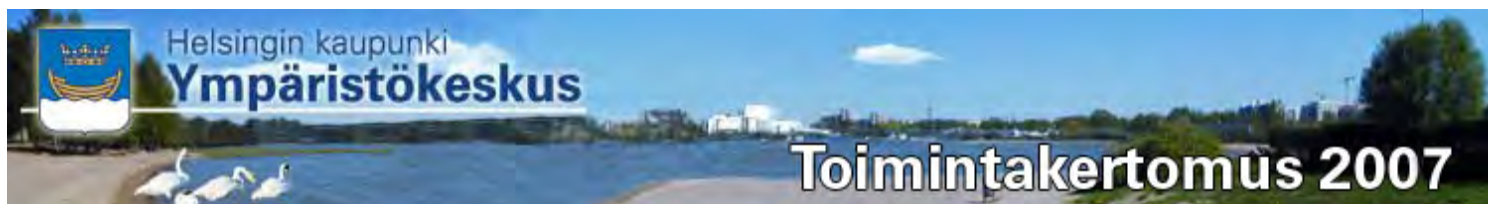

Kuva: Niklas Sjöblom / Taivasalla.net

Arvot

Ympäristökeskuksen toimintaa ohjaavat seuraavat arvot:

1. Terveellinen ja ekologisesti kestävä ympäristö
2. Asiakkaiden ja toistemme arvostaminen
3. Asiantuntemus, oikeudenmukaisuus ja tasapuolisuus
4. Motivoitunut henkilöstö

Ymk:n pääsivulle

Toimintakertomus 2007

Ympäristöjohtajan
katsaus
Miljödirektörens
översikt
Director General's
Review

Organisaatio, keskeiset tehtävät,
visio ja arvot

Toiminnalliset tavoitteet

Tärkeimmät saavutukset
avaintuloksittain

Ympäristönsuojelu ja -tutkimus

Ympäristöterveys

Ympäristövalvonta

Ympäristölaboratorio

Hallinto

Kansainvälinen toiminta

Henkilökunta

Talous ja tuottavuus

Ympäristölautakunta

Liitteet

Helsinki-haku

Toiminnalliset tavoitteet vuonna 2007

Kuva: Niklas Sjöblom / Taivasalla.net

Sitovat tavoitteet

Kaupunginvaltuuston ympäristökeskukselle asettamat sitovat toiminnalliset tavoitteet saavutettiin seuraavasti:

Sitova tavoite

Toteuma

- Elintarvikehuoneistojen hyväksymis-hakemuksista on 52 vrk
80-prosenttisesti tehty päätös 60 vuorokaudessa.
- Asumisterveyden toimenpidepyynnöistä 80 % 9,2 kk
ratkaistaan 10 kuukauden kuluessa asian vireille tulosta.
- Laboratorio tuottaa kemiallisia ja mikrobio-logisia 2,5 milj.
analyysijä yhteensä 1,7 milj. euron arvosta.

Kaikki sitovat tavoitteet toteutuivat.

Omat ympäristötavoitteet

Ympäristökeskuksen tulospalkkiojärjestelmään oli asetettu ympäristöä koskevat toiminnalliset tavoitteet, jotka liittyivät paperin, jätteiden määrän, sähkön ja polttoaineen kulutuksen vähentämiseen sekä kestävien liikkumistottumusten edistämiseen.

Tulospalkkion 1. porras on laskettu kolmen edellisvuoden keskiarvon ja vuoden 2005 arvon keskiarvona

sähkönkulutuksessa, polttoaineen kulutuksessa ja paperinkulutuksessa.

Sähkönkulutus (Helsinginkatu 24)

Helsinginkatu 24

Lähtötaso 2006: 2,3 kWh/analyysi

1. porras: sähkönkulutus alle 2,6 kWh/analyysi (pa 0,2%)
2. porras: sähkönkulutus alle 2,4 kWh/analyysi (pa 0,4 %)
3. porras: sähkönkulutus alle 2,2 kWh/analyysi (pa 0,6 %)

Toteuma: 2,0 kWh/anal. – 3.porras (0,6 %)

Ympäristökeskuksen omien ajoneuvojen polttoaineenkulutus

Lähtötaso: 2006: 7,1 ltr/ 100 km

1. porras: polttoaineen kulutus alle 8,1 ltr / 100 km (pa 0,2%)
2. porras: polttoaineen kulutus alle 7,6 ltr / 100 km (pa 0,4 %)
3. porras: polttoaineen kulutus alle 7,1 ltr / 100 km (pa 0,6 %)

Toteuma: 7,2 ltr/100km – 2.porras (0,4%)

Paperinkulutus

Lähtötaso 2006: 30,9 kg/hlö

1. porras: paperin kulutus alle 27,9 kg/hlö (pa 0,2%)
2. porras: paperin kulutus alle 25,9 kg/hlö (pa 0,4 %)
3. porras: paperin kulutus alle 23,9 kg/hlö (pa 0,6 %)

Toteuma: 24,1 kg/hlö – 2.porras (0,4%)

Jätteet

Tavoite: kolme jätekatselmuksesta valittua toimenpidettä ja niiden toteutuminen. Toimenpiteet määriteltiin sen perusteella, mitä toimenpiteitä ei toteutettu vuoden 2006 aikana.

1. porras: yksi tavoite toteutuu (pa 0,2%)
2. porras: kaksi tavoitetta toteutuu (pa 0,4 %)
3. porras: kolme tavoitetta toteutuu (pa 0,6 %)

Toteuma: 1 tavoite toteutui (luottamuksellisen materiaalin hävittäminen) – 1.porras (0,2%)

Kestävien liikkumistottumusten edistäminen

Tavoite: henkilöstön työ- ja työasiamatkojen ympäristöhaittoja vähennetään.

- 1.porras: Arvioidaan CityCarClubin käytön toimivuutta ja vaikutuksia. (pa 0,2 %)
- 2.porras: Suositaan lähettipalveluissa fillarilähetettä ja tilataan ensisijassa ekotaksi, jos sellainen on saatavilla. Tehdään näiden tilaamisesta ohjeet ympäristökeskuksen intranettiin. (pa 0,4 %)
- 3.porras: toteutetaan vastuualueille ja ryhmille suunnattu hyötyliikuntakisa. (pa 0,6 %)

Toteuma: 2 tavoitetta toteutui (CityCarClub ja hyötyliikuntakisa) – 2.porras (0,4%)

[Ymk:n pääsivulle](#)

Toimintakertomus 2007

Ympäristöjohtajan
katsaus
Miljödirektörens
översikt
Director General's
Review

Organisaatio, keskeiset tehtävät,
visio ja arvot

Toiminnalliset tavoitteet

Tärkeimmät saavutukset
avaintuloksittain

Ympäristönsuojelu ja -tutkimus

Ympäristöterveys

Ympäristövalvonta

Ympäristölaboratorio

Hallinto

Kansainvälinen toiminta

Henkilökunta

Talous ja tuottavuus

Ympäristölautakunta

Liitteet

[Helsinki-haku](#)

Tärkeimmät saavutukset avaintuloksittain vuonna 2007

Kuva: Niklas Sjöblom / Taivasalla.net

Avaintuloksille asetetut yksikkökohtaiset tulostavoitteet saavutettiin noin 84-prosenttisesti. Tavoitteet liittyivät talouteen, asiakkaisiin, prosesseihin ja henkilöstön osaamisen kehittämiseen sekä työilmapiiiriin.

1. Terveellinen, viihtyisä kaupunkiympäristö ja kestävä kehitys pohjaksi kaikkeen ympäristöön vaikuttavaan suunnitteluun ja päätöksentekoon

Kaupunginvaltuustolle esiteltiin maaliskuussa Helsingin kestävä kehityksen toimintaohjelman seurantaraportti kaudelta 2002 – 2006 sekä vuonna 2006 päivitetty ja täydennetty kestävä kehityksen yleisindikaattoriraportti. Kertomusvuoden aikana valmistui Helsingin kestävä kehityksen yleisindikaattorien venäjänkielinen käännös osana Helsingin ja Pietarin kaupunkien yhteistyöhanketta.

Helsingin ekologisen kestävyys ohjelman 2005 – 2008 (HEKO) 54 toimenpiteestä yli puolet toteutui kokonaan tai osittain. Ekotukitoiminta ja ympäristöjohtaminen olivat toiminnan painopisteinä. Kaupunginvaltuusto käsitteli järjestyksessään kuudennen koko [kaupungin ympäristöraportin](#) kesäkuussa.

Kaupunginhallitus hyväksyi 24.9.2007 [Helsingin kaupungin varautumissuunnitelman](#) ilman epäpuhtauksien äkillisen kohoamisen varalle. Kaupunginjohtajan nimeämä työryhmä valmisteli Helsingin kaupungin ilmansuojelun toimintaohjelman, jonka luonnos valmistui joulukuussa. Ilmanlaatuasetuksen mukaan kunnan on laadittava ja toimeenpantava suunnitelmia tai ohjelmia, mikäli hiukkasten ja typpidioksidin raja-arvot ylittyvät.

Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi laadittiin toimintaohjelma (LUMO). Sen

oheismateriaaliksi tuotettiin esite. Hankkeelle saatiin rahoitusta ympäristöministeriöstä.

2. Hyvälaatuiset ja terveelliset elintarvikkeet, riittävä kuluttajansuoja sekä hyvinvoivat kotieläimet

Ensimmäistä kertaa koko vuoden ajan elintarvikevalvonnassa, tuoteturvallisuusvalvonnassa, tupakkalain valvonnassa ja terveydensuojelulain valvonnassa toteutettiin valtakunnallisia ohjelmia ja niitä vastaavia kunnallisia suunnitelmia. Valtakunnallisten ohjelmien tavoitteita ei kuitenkaan saavutettu yhdelläkään näistä sektoreista henkilöstöresurssien riittämättömyyden takia.

Tupakkalain muutos lisäsi merkittävästi ravitsemisliikkeiden tupakkakieltojen ja tupakointitilojen tarkastuksia ja hyväksymisiä. Aiempaan enemmän lisätyötä aiheuttivat apteekkien luontaistuotteiden myynnin ja optikkoliikkeiden luvanvaraistuminen.

Uuden elintarvikelain mukaiset joutuisat hyväksymiset ja tarkastusten laadun parantaminen olivat painoalueita. Elintarvikevalvonnassa otettiin käyttöön toiminnanharjoittajien itse täyttämät tarkastuslomakkeet. Ne lisäsivät tarkastusten laatua ja kattavuutta ja sisälsivät samalla kohteen riskinarvion. Suunnitelmallisten tarkastusten maksullisuuden myötä elintarvikevalvonnasta saadut tulot kasvoivat merkittävästi.

Helsingin, Vantaan ja Espoon yhteisellä **löytöeläintalolla** oli takanaan ensimmäinen kokonainen toimintavuosi. Helsingiläisiä lemmikkieläimiä (kattaen sekä löytöeläimet että eläinsuojelusyistä taloon tuodut eläimet) hoidettiin talossa vuoden 2007 aikana yhteensä 898 kpl. Koirista 86 % ja kissoista 40 % palautettiin omaan kotiinsa ja vastaavasti koirista 8% ja kissoista 32 % sijoitettiin uuteen kotiin. Toiminnan ulkoistaminen osoittautui onnistuneeksi ratkaisuksi.

3. Riittävä tieto ympäristön tilasta ja elintarvikkeiden laadusta sekä tietojärjestelmien kehittäminen

Helsingin ympäristötietojen saatavuus ja ajantasaisuus parani merkittävästi, kun elokuussa avattiin Internetissä uusi ympäristötilastopalvelu (www.helsinginymparistotilasto.fi). Helsingin kattavat ympäristötilastot koottiin näin yhteen sähköiseen tietokantaan. Helsingin ympäristön kuormitusta ja tilaa kuvaavia tietoja voivat hyödyntää niin asukkaat, koulut ja oppilaitokset, virkamiehet ja päättäjät kuin ympäristöalan asiantuntijatkin. Sähköinen ympäristötilasto on virastojen yhteishanke, jota ympäristökeskus koordinoi.

Helsingin ympäristön tilaa esiteltiin puolestaan **Ympäristön tila -katsauksessa**, joka ilmestyi ympäristökeskuksen julkaisusarjassa.

Kuva: Niklas Sjöblom / Taivasalla.net

Helsingin luontotietojärjestelmän Internet-versio avattiin yleisön käyttöön Maailman ympäristöpäivänä 5.6. osoitteessa: www.hel.fi/luontotieto

Luontotietojärjestelmässä voi tarkastella ympäristökeskuksen kokoamia Helsingin luontoaineistoja karttapohjalla. Luontotietojärjestelmä tarjoaa yleiskuvan Helsingin luonnosta ja antaa helsinkiläisille tietoa omasta lähiluonnosta, luonnonarvoista ja luonnon monimuotoisuudesta. Järjestelmä soveltuu myös opetuskäyttöön.

Ympäristökeskus jatkoi Töölönlahden seurantaa. Lahteen on johdettu vuodesta 2005 alkaen merivettä Helsingin länsipuolella sijaitsevalta Humallahdelta. Meriveden pumppaus aloitettiin huhtikuussa ja sitä jatkettiin joulukuun loppuun. Töölönlahden ravinnepitoisuudet laskivat edelleen vuodesta 2006 ja lahden näkösyvyys parani. Myös levä määrää kuvaavan klorofylli-a:n pitoisuudet laskivat selvästi avovesikaudella.

4. Kuntalaisten ja viranhaltijoiden ympäristötietoisuuden lisääminen

Vuonna 2006 käynnistyneen kaupungin [Ekotukitoiminta-hankkeen](#) tavoitteena on ympäristö-vastuullisuuden lisääminen kaupungin työpaikoilla. Ekotukihenkilöt koulutautuvat oman työyksikkönsä ympäristöasioiden tuntijaksi. Ympäristökeskus koordinoi kaupungin ekotukitoimintaa.

Vuoden aikana järjestettiin yhteistyössä henkilöstökeskuksen ja opetusviraston kanssa kuusi ekotukikoulutustilaisuutta. Niihin osallistui yhteensä 179 kaupungin työntekijää. Kertomusvuonna julkaistiin hankkeen esite ja Ekotukihenkilön käsikirja.

Harakan luontokouluun osallistui kaikkiaan 56 luokkaa opettajineen (yhteensä 1 238 oppilasta).

Opastettuja luontoretkeä Helsingin lähiluontoon järjestettiin 38 ja niille osallistui yhteensä 1 391 retkeläistä, keskimäärin 37 henkeä/retki.

5. Laadukkaat asiakaspalvelu- ja viranomaistoiminnot

Ympäristökeskuksen päivystävän terveystarkastajan, neuvovan ympäristötarkastajan ja yleisneuvonnan puhelinpalvelu yhdistettiin tammikuussa.

Kertomusvuonna valmisteltiin pääkaupunkiseudun neuvottelukunnan hanketta pääkaupunkiseudun yhteisen, liikelaitoksena toimivan laboratorion perustamiseksi Viikkiin. Laboratorio tuottaa vuoden 2008 alusta Helsingin, Espoon, Kauniaisten ja Vantaan kaupunkien tarvitsemat elintarvike-, vesi- ja ympäristönäytteiden tutkimuspalvelut.

6. Osaava henkilöstö ja hyvä yhteistoiminta

Henkilöstön osaamisen kehittäminen painottui muuttuneen elintarvike- ja ympäristönsuojelulainsäädännön soveltamiseen ja uusiin hallinnollisiin menettelyihin sekä tietotekniikkaan, kieliin, asiakaspalvelun vuorovaikutustaitoihin sekä mediataitoihin.

[Ymk:n pääsivulle](#)

Toimintakertomus 2007

Ympäristöjohtajan
katsaus
Miljödirektörens
översikt
Director General's
Review

Organisaatio, keskeiset tehtävät,
visio ja arvot

Toiminnalliset tavoitteet

Tärkeimmät saavutukset
avaintuloksittain

Ympäristönsuojelu ja -tutkimus

Ympäristöterveys

Ympäristövalvonta

Ympäristölaboratorio

Hallinto

Kansainvälinen toiminta

Henkilökunta

Talous ja tuottavuus

Ympäristölautakunta

Liitteet

Helsinki-haku

Ympäristönsuojelu ja -tutkimus

Huolehdimme kaupungin ympäristöohjelmien ja kestävän kehityksen ohjelmien valmistelusta ja seurannasta sekä ympäristöjohtamisen kehittämisestä. Tehtäviimme kuuluu myös vesistö- ja muu ympäristötutkimus, ympäristön tilan seuranta sekä ympäristövalistus ja -kasvatus.

Lisäksi huolehdimme ympäristövaikutusten arvioinnin, luonnonsuojelun, luonnonvarojen käytön, luonnon virkistyskäytön, maankäytön suunnittelun ja muun yhdyskuntasuunnittelun asiantuntijatehtävistä.

- [Ympäristönsuojelun kehittäminen](#)
- [Ympäristötutkimus](#)
- [Ympäristövaikutusten arviointi](#)
- [Ympäristötilasto ja luontotietojärjestelmä](#)
- [Luonnonsuojelu](#)
- [Ympäristökasvatus](#)
- [Tutkimukset ja julkaisut](#)
- [Tulevaisuuden toimintalinjat](#)

Ympäristönsuojelun kehittäminen

Ympäristönsuojelun kehittämisen painopisteinä olivat Helsingin ekologisen kestävyys ohjelman (HEKO) toteutus ja seuranta, erityisesti ympäristöjohtamisen ja ekotukitoiminnan osalta.

Ympäristöjohtaminen ja ympäristöraportointi

[Helsingin ekologisen kestävyys ohjelman 2005–2008 \(HEKO\)](#) 54 toimenpiteestä yli puolet toteutui vuoden 2007 loppuun mennessä kokonaan tai osittain. Ainoastaan kolme toimenpidettä oli toteutumatta vuoden 2007 lopussa. Toimenpiteiden edistymisestä tiedotettiin HEKO pähkinänkuoressa -esitteen ja HEKO-uutiskirjeiden avulla. Toimenpiteistä mm. ekotukitoiminnan koulutus eteni hyvin. Ekorak -ohjelman (Ekologisen kestävyys parantaminen rakentamassa) laatiminen käynnistyi.

Kaupungin ympäristöjohtamisen ulkoinen arviointi aloitettiin. Vuoden 2007 lopulla käynnistyi johtamisjärjestelmän arviointiin keskittyvä, ulkopuolisella asiantuntijalla teetettävä auditointi.

Kuva: Niklas Sjöblom / Taivasalla.net

Virastojen ja laitosten ympäristöjohtamisen valmennusta suunniteltiin ja toteutettiin ympäristöjohtamisen asiantuntijaryhmässä. Virastojen ja laitosten johtoa valmennettiin johtoryhmävierailujen avulla. Huomiota kiinnitettiin erityisesti pienten virastojen ympäristöasioiden hallinnan kehittämiseen. Kaupungin ympäristöjohtamisen asiantuntijoille järjestettiin laaja seminaari joulukuun alussa.

Kaupungin vuosittaista ympäristöraportointia ja sen kehittämistä jatkettiin ympäristökeskuksen koordinoimana. Vuoden 2006 ympäristöraportissa kerrottiin esimerkkejä kaupungin ympäristöasioiden hoidosta. Tällaisia olivat mm. katupölyn vähentämiseen tähtäävä tutkimusyhteistyö sekä Helsingin Energian kannustava työ koulujen kestävän kehityksen ja järkevän energiankäytön hankkeiden edistämiseksi. Raportti käsiteltiin valtuustossa kesäkuussa. Kaupungin ympäristöraportoinnin kehittämistä ohjaava asiantuntijatyöryhmä kokoontui neljä kertaa.

Pk-yritysten ympäristösuorituskyvyn vahvistaminen

Ympäristökeskuksessa meneillään olevan hankkeen ”PK-yritysten ympäristösuorituskyvyn vahvistaminen” tavoitteena on vahvistaa helsinkiläisten pienten ja keskisuurten yritysten valmiuksia parantaa ympäristöasioiden hallintaa ja ekotehokkuutta. Hyvä ympäristöosaaminen parantaa yritysten kilpailukykyä ja kaupungin ympäristön tilaa sekä lisää Helsingin elinvoimaa.

Hanke toteutetaan yhteistyössä Helsingin Tukutorin ja Helsingin elinkeinopalvelujen kanssa. Vuonna 2007 valmistui hankkeen esiselvitys. Esiselvityksen rahoitukseen osallistui myös Uudenmaan TE-keskus. Toimintavuoden lopussa käynnistyi pohjoismaisen ministerineuvoston rahoittama PK-hanke. Siinä vertaillaan muissa pohjoismaisissa kaupungeissa käytössä olevia PK-yrityksiä varten kehitettyjä kevennettyjä ympäristöjärjestelmiä ja niiden todentamismenetelmiä. Hankkeessa arvioidaan myös kaupunkien merkitystä yritysten ympäristöosaamisen vahvistamisessa.

Tutkimukset ja selvitykset

Kuuden suurimman kaupungin eli kuutoskaupunkien (Helsinki, Espoo, Vantaan, Tampere, Turku ja Oulu) yhteistyönä tuotettiin selvitys kaupungin työntekijöiden ympäristöasenteista. Tutkimuksen toteutti Tulevaisuuden tutkimuskeskus. Tulokset raportoidaan vuoden 2008 alussa.

Ympäristökeskus osallistui myös kuluvana toimintavuonna kolmevuotiseen hankkeeseen, jossa arvioidaan kotitalouksien luonnonvarojen käyttöä MIPS- menetelmän avulla. MIPS (Material Input Per Service Unit) on tuotteiden tai palvelujen potentiaalisten ympäristövaikutusten vertailuun käytettävä laskentamenetelmä.

Ympäristötutkimus

Vesistöseuranta

Ympäristökeskus kerää tietoja kaupungin vesiympäristön tilasta ja sen muuttumisesta sekä osallistuu aktiivisesti erilaisiin yhteistyöhankkeisiin Helsingin ja Espoon edustan sekä Suomenlahden tilan seurannassa. Julkisen valvonnan alaisena vesientutkimuslaitoksena ympäristökeskus hoitaa tilausten tai sopimusten perusteella kaupungin eri hallintokunnille vesistöjen velvoitetarkkailuja ja tarjoaa rajoitetusti esimerkiksi näytteenottopalveluja ulkopuolisille asiakkaille.

Kesäistä näytteenottoa. Kuva: Helsingin ympäristökeskus / Virpi Peltola

Vuonna 2007 vesistötutkimuslaboratorio analysoi 818 klorofyllinäytettä, 108 kvantitatiivista kasviplanktonnäytettä, 90 kvalitatiivista kasviplanktonnäytettä ja 17 pohjaeläinnäytettä.

Merkittävin vesistötutkimushanke oli Helsingin ja Espoon kaupunkien jätevesien vesistövaikutusten yhteistarkkailu Helsingin merialueella. Siinä seurattiin jätevesien johtamisen aiheuttamia muutoksia merialueella. Ympäristökeskus jatkoi myös Töölönlahden seurantaa.

Joulukuun alussa sattui yksi erillistä seurantaa vaativa poikkeustilanne jäteveden puhdistuksessa tai johtamisessa. Runsaiden sateiden, lumensulamisen ja korkean merivedenpinnan takia jätevesien purkutunnelin kapasiteetti kävi riittämättömäksi. Osa puhdistetusta jätevedestä johdettiin Vanhankaupunginlahteen noin vuorokauden ajan. Ympäristökeskus teki tapahtumien johdosta ylimääräistä vesistötarkkailua Vanhankaupunginlahdella.

Talvista näytteenottoa. Kuva: Helsingin ympäristökeskus / Ilppo Kajaste

Ympäristökeskus julkaisi [Helsingin ja Espoon jätevesien vaikutusten tarkkailuraportin vuosilta 2002–2006](#) Helsingin ja Espoon merialueelta. Veden laatuluokituksen mukaan Vanhankaupunginlahden vesi oli välttävää. Muiden lahtialueiden sekä sekä Kruunuvuorenselän ja jätevesien purkupaikkojen ympäristöjen vesi samoin kuin muun, lähinnä sisäsaariston ulkopuolella olevan, veden latu oli hyvää.

Erinomaiseksi tai huonoksi ei luokiteltu yhtään merialueen osaa. Tutkimusjakson aikana typenpoisto Viikinmäen keskuspuhdistamolla tehostui huomattavasti, koska vuonna 2004 otettiin käyttöön uusi biologisen jälkikäsittely-yksikkö. Viikinmäen fosforikuormitus väheni noin 40 prosenttia. Suomenojan puhdistamon kuormitus kasvoi hieman tutkimusjakson aikana.

Ympäristökeskus selvitti kertomusvuonna, millainen oli ollut kasviplanktonin suhde ympäristömuuttujiin Helsingin ja Espoon merialueella vuosina 1969–2003. Pienten jätevesipuhdistamojen pudistustehon paraneminen, puhdistamojen lakkauttaminen sekä jätevesien johtaminen ulkosaaristoon on vähentänyt ravinteiden määrää erittäin paljon Helsingin lahtivesissä.

Sisäsaariston kasviplanktonbiomassat pienenivät paikoin huomattavasti tutkimuskauden aikana. Ulkosaariston kevätkukinnan lajisto on muuttunut 1980-luvulla piilevävaltaisesta panssarisiimalevävaltaiseksi ja 2000-luvulla kevätkukinnan biomassasta jo 80% oli panssarisiimaleviä. Tutkimuksen tulokset julkaistiin ympäristökeskuksen [julkaisusarjassa](#).

Ympäristötilasto ja luontotietojärjestelmä

Helsingin ympäristötilasto (helsinginymparistotilasto.fi) on Internet-palvelu, jonne on koottu tiedot kaupungin keskeisistä ympäristöä kuormittavista ja ympäristön tilaa kuvaavista asioista. Ympäristötilasto avattiin Internetiin elokuussa 2007.

Helsingin [luontotietojärjestelmän](#) yleisöversio julkistettiin Maailman ympäristöpäivän tilaisuudessa 5.6.2007. Yleisöversion ruotsinkielisten ja englanninkielisten versioiden käyttöönoton valmistelu aloitettiin. Järjestelmään tallennettujen arvokkaiden kasvillisuus- ja kasvistokohteiden päivitys saatettiin loppuun viemällä tietokantaan Santahaminan kasvikartoitus. Matelija- ja sammakkoeläinkartoitusten vienti tietokantaan on aloitettu.

Luonnonsuojelu

Luonnon monimuotoisuus ja luonnonsuojelu

Ympäristökeskuksen, yliopiston, kaupungin muiden virastojen sekä sidosryhmien yhteistyönä laadittu

Luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelma (LUMO) valmistui. Toimintaohjelmasta pyydettiin lausunnot lautakunnilta, järjestöiltä ja muilla tahoilta. Ympäristöministeriö rahoitti hanketta.

Luonnon lumoa Ruutinkoskella. Kuvat: Pira Cousin.

Helsingin uusi luonnon-suojeluohjelma valmistui ja lähetettiin lausunnoille. Siinä esitetään toimenpiteet ja aikataulut alueiden rauhoittamiseksi, seurannaksi sekä hoidon ja käytön suunnittelemiseksi.

Ympäristökeskus osallistui Lintulahdet Life Nature -projektin viimeisenä vuotena linnusto-seurantaan sekä kosteikko-oppaan tuottamiseen.

Haltialan metsäalueella seurattiin purovesien laatua ja pohjaveden korkeutta. Siellä tehtiin myös tikkojen sekä lahoppuukuoriaisten seurantaa. Kivinokan käävät ja orvakat kartoitettiin. Hoito- ja käyttösuunnitelmat laadittiin Haltialan aarnialueen, Ruutinkosken, Pitkäkosken sekä Niskalan arboretumin luonnonsuojelualueille. Helsingin saariston luotojen linnuston seurantaa jatkettiin aiempaan tapaan.

Ympäristökeskus osallistui lintujen ruokinnan järjestelyihin yhteistyössä rakennusviraston kanssa. Kauppatorin lokkeja koskeva selvitys käynnistyi.

Ympäristökeskus osallistui myös eri virastojen maankäytön, luonnonhoidon ja virkistyskäytön suunnitteluhankkeisiin.

Tutkimukset ja julkaisut

Ympäristökeskus tuottaa ja välittää riittävää, ajankohtaista ja luotettavaa tietoa Helsingin ympäristön tilasta ja elintarvikkeiden laadusta sekä suunnitelmien ja hankkeiden ympäristö- ja terveysvaikutuksista. Ympäristökeskuksen tutkimustoiminnan painopistealueita olivat luontotutkimukset, Helsingin ympäristön ja merialueen tila sekä ilmansuojelu. [Ympäristökeskuksen sarjoissa](#) ilmestyi 15

julkaisua luonto-, vesistö-, ympäristönsuojelu- ja ympäristöterveysaloilta.

Ympäristövaikutusten arviointi

Ilmansuojelu, melu ja liikenne

Ympäristönsuojelulain mukainen liikennemeluselvitys valmistui. Se tehtiin samanaikaisesti Tiehallinnon ja Ratahallintokeskuksen selvitysten kanssa. Selvitykset ovat ensimmäisiä Suomessa, ja niiden sisältö määräytyy valtioneuvoston asetuksen mukaan. Selvityksen valmistuttua aloitettiin ympäristönsuojelulain mukaisen meluntorjunnan toimintasuunnitelman laatiminen. Loppuvuodesta tehtiin asukaskysely melun häiritsevyydestä. Kyselyn tuloksia hyödynnetään toimintasuunnitelmaa valmisteltaessa. Herkkien kohteiden meluntorjuntaselvityksen laatiminen aloitettiin.

Kuva: Helsingin ympäristökeskus / Insinööritoimisto Akukon Oy

Ympäristökeskus laati yhdessä YTV:n ja rakennusviraston kanssa selvityksen vuonna 2006 tapahtuneista hiukkasten raja-arvon ylityksistä. Kaupunginhallitus hyväksyi 24.9. Helsingin kaupungin varautumissuunnitelman ilman epäpuhtauksien äkillisen kohoamisen varalle.

Helsingin kaupungin ilmansuojelun toimintaohjelman luonnos valmistui joulukuussa. Ilmanlaatuasetuksen mukaan kunnan on laadittava ja toimeenpantava suunnitelmia tai ohjelmia, mikäli hiukkasten ja typpidioksidin raja-arvot ylittyvät. YTV teki samaan aikaan pääkaupunkiseudun ilmansuojeluohjelmaa, jonka laatimiseen osallistuttiin. Asiantuntija-apua annettiin myös joulukuussa hyväksytyn Pääkaupunkiseudun ilmastostrategian 2030 valmisteluun.

Katupölyn vähentämistä kevätpuhdistuksen ja talvikunnossapidon avulla tutkittiin KAPU-projektissa, johon saatiin lisärahoitusta ympäristöministeriön ympäristöklusterin tutkimusrahoista. Ympäristökeskus osallistui myös VTT:n koordinoimaan tutkimukseen, jossa selvitettiin uusiutuvaa energiaa käyttävien ajoneuvojen yhteyttä katualueiden typenoksidi- ja hiukkaspitoisuuksiin. Selvitetiin myös kaasun liikennekäytön mahdollisuuksia Kampin terminaalissa. Ympäristö-
vöhykkeen soveltuvuudesta Helsinkiin valmistui esiselvitys.

Kuva: Niklas Sjöblom /Taivasalla.net

Ympäristökeskus osallistui mm. YTV:n jätteenpolttolaitoksen ja Länsisalmi-Vuosaari –voimajohdon ympäristövaikutusten arviointimenettelyjen ohjausryhmiin, Vuosaaren satamahankkeen toteutusta ja seurantaan hoitaviin työryhmiin, Kruunuvuoren yhteistoiminta-ryhmään ja pyöräilytyöryhmä Sykkeliin.

Edellisvuosien tapaan ympäristökeskus osallistui Autottoman päivän ja Energiansäästöviikon suunnitteluun ja toteutukseen.

Konsultointi ympäristövaikutusten arvioimisessa

Vuonna 2007 annettiin lausunnot 43 asemakaavaehdotuksesta, 35 kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, kolmesta naapurikuntien yleiskaavasuunnitelmasta, kahdesta maakuntakaavasta, kuudesta valtuustoaloitteesta, seitsemästä YVA-ohjelmasta tai selostuksesta. Lisäksi annettiin lausunto mm. Helsingin yleiskaavan kehityskuvaluonnoksesta, Helsingin MA-ohjelmaluonnoksesta (Laadukkaan asumisen Helsinki), liikennepoliittisesta selonteosta ja kahdesta Helsingin osayleiskaavaluonnoksesta.

Ympäristökeskuksen asiantuntijat osallistuivat erilaisiin työryhmiin ja antoivat asiantuntija-apua muiden virastojen ja laitosten suunnitelmien ja hankkeiden ympäristövaikutusten selvittämiseen, arviointiin ja seurantaan.

Ympäristökasvatus

Harakan luontokeskus

Kaikille avoin Harakan luontokeskus esittelee merellistä Helsinkiä, Suomenlahden saaristoa, vedenalaista elämää, meremme murtovesiluonnetta sekä Itämeren ympäristökysymyksiä. Luontokeskus tarjoaa palveluja suurelle yleisölle sekä kohdennetusti päivähoidolle ja oppilaitoksille. Harakka on myös ympäristökasvatuksen kehittämiskeskus ja tuottaa materiaaleja ja projekteja yhteistyössä mm. tutkijoiden ja taiteilijoiden kanssa.

Luonto- ja taidetapahtumassa tutustutaan luontokeskuksen pihapiiriin monimuotoisuuteen. Kuva: Kaisa Pajanen.

Vuonna 2007 luontokeskus oli avoinna yleisölle 2.5. – 30.9. tiistaista perjantaihin klo 10 - 17 ja viikonloppuisin klo 12 - 16. Palvelut tavoittivat jälleen hyvin asiakkaansa: luontokouluun: saariseikkailuihin ja retkille oli runsaasti tulijoita. Harakan vierailijoista hieman edellisvuotta useampi eli 4 467 osallistui erilaisiin opastus- ja opetustapahtumiin. Yksittäisiä kävijöitä ja tilausretkiä oli suunnilleen sama määrä kuin vuonna 2006. Luontokeskuksen uusi esite valmistui.

Harakan luontokoulu

Luontokouluun osallistui kaikkiaan 61 luokkaa opettajineen (yhteensä 1 206 oppilasta). Opetusryhmät olivat peruskoulun 3. - 9. luokkia. Syyskaudella opetusta järjestettiin viikon ajan ruotsinkielisille oppilaille yhteistyössä Natur och Miljö r.f.:n kanssa. Myös yksi lukiolaisryhmä osallistui luontokouluun. Luokat tutustuivat saaristoluontoon ja Itämereen yhden tutkimuspäivän ajan. Opetusvirasto kustansi luontokouluavustajan palkkion. Elokuussa luontokoulu järjesti saarella Suomen luontokoulujen vuotuisen tapaamisen.

Luontokouluun osallistui kaikkiaan 56 luokkaa opettajineen (yhteensä 1 238 oppilasta). Vaikka luokkamäärä oli pienempi kuin vuonna 2006, oppilaita kävi luontokoulussa edellisvuotta enemmän, todennäköisesti ryhmäkokojen suurentumisen takia.

Opetusryhmät olivat peruskoulun 1.–9. luokkia, yleisimmin 4. ja 5. luokkia. Kaksi lukiolaisryhmää Ressun lukiossa kävi Harakassa omatoimiretkellä, jossa heillä oli käytössään luontokoulun välineistö. Opetusvirasto kustansi luontokouluavustajan palkkion. Elokuussa luontokoulu järjesti Itämeren alueen luontokoulujen yhteistyöhankeen (BSR - Eagl) organisoiman luonto- ja ympäristöopettajien täydennyskoulutuksen päättäjäistilaisuuden Harakassa.

Palvelujen laadun kehittämiseksi ja asiakastuntemuksen parantamiseksi teetettiin yhteistyössä Espoon luontotalo Villa Elvikin kanssa opinnäytetyö koulujen luontokoulutarpeista. Tutkimuksessa selvitettiin millaista ympäristökasvatuksen tukea koulut tarvitsevat ja haluavat ja miten Harakan luontokeskus ja Villa Elfvik voisivat paremmin tukea koulujen ympäristökasvatusta.

Saariseikkailut

Saariseikkailuja Harakassa järjestettiin yhteensä 70. Näistä 59 järjestettiin päivähoiton ryhmille ja 11 tilauksesta. Suuren suosion saivat seitsemänä sunnuntaina järjestetyt perheille suunnatut saariseikkailuretket, joille osallistui keskimäärin 48 henkeä/retki. Kaikkiaan saariseikkailuihin osallistui 1 458 henkeä.

Ryhmille oli tarjolla kaksi eri aiheista saariseikkailuohjelmaa: Sukellus muinaisiin meriin ja Luonnonystävän matkassa. Ohjelmat sisältävät seikkailullista luonnonhavainnointia ja kannustavat ympäristövastuullisuuteen. Saariseikkailut saivat erinomaista palautetta osallistujilta.

Luontoretket

Opastettuja luontoretkiä Helsingin lähiluontoon järjestettiin 38 ja niille osallistui yhteensä 1 391 retkeläistä, keskimäärin 37 henkeä/retki. Harakan retkillä osallistujia oli 46/retki. Retkien osallistujamäärät ovat siis varsin korkeita, tosin keskimääräinen kävijämäärä laski hieman edellisvuodesta.

Retkistä suosituimpia olivat Harakan koko perheen meribiologiaretki, Harakan koko perheen ötökkäretki, Maailman ympäristöpäivän retki Vuosaaren täyttömäelle, Harakan kedot ja niityt sekä kevätretki Harakan lintusaarelle. Luontoretket järjestettiin yhteistyössä Gardenia Helsingin ja pääkaupunkiseudun muiden kuntien kanssa. Tilauksesta retkiä Harakkaan järjestettiin yhteensä 60 ja lisäksi tilausaariseikkailuja 11. Tilausretkiin osallistui 1 359 henkeä.

Kurssit

Kurssien suunnittelussa ja tiedottamisessa tehtiin jälleen seudullista yhteistyötä. Helsingin, Espoon ja Vantaan luontokeskusten järjestämät ympäristökasvatuskurssien ohjelmat koottiin yhteensä 36 kurssia sisältäväksi esitteeksi.

Kasvattajille suunnatulla talviluontokurssilla seurataan talvikalastusta Vanhankaupunginlahdella Eero Haapasen johdolla. Kuva: Margit Jensen.

Harakan järjestämistä ympäristökasvatus- ja luontokursseista toteutuivat Talviluonto, Erityisryhmien ohjaaminen ekoterapeuttisin menetelmin, Linnut sekä Kala- ja kalastuskurssi. Osallistujia oli keskimäärin 19 henkeä/kurssi. Suunnitelluista kursseista jäi toteutumatta viisi kurssia vähäisen osallistujamäärän takia. Toteutuneet kurssit saivat hyvää palautetta osallistujilta.

Harakassa myös järjestettiin elokuussa viiden päivän pituinen 7–12-vuotiaille suunnattu saaristoluontoleiri. Leiriin osallistui 16 lasta.

Lasten luontoleirillä tutustutaan saaristoluontoon.

Kuva: Pia Bäckman.

Näyttelyt ja yleisötapahtumat

Harakan rantavajan akvaariot ja historiallisiin kasematteihin levittäytyvä Sama meri kaikissa meissä - näyttely olivat avoinna jo kahdeksatta vuotta. Vaihtuville näyttelyille varatussa kasematissa oli esillä Itämeren rannoilla -valokuvakilpailun 2006 parhaimmisto, Harakan taiteilijoiden näyttelyjä ja. pääkaupunkiseudullisena yhteistyönä tuotettu ilmastonmuutosnäyttely ”Kuumentavia skenaarioita & viilentäviä valintoja”.

Elokuussa Harakassa järjestettiin luonto- ja taideaiheinen yleisötapahtuma. Tilaisuus oli sisällöltään ja tunnelmaltaan erittäin onnistunut. Siihen osallistui noin 140 henkeä.

Ekotukitoiminta

Ekotukitoiminnan tavoitteena on ympäristötietoisuuden ja -vastuullisuuden lisääminen kaupungin työpaikoilla, ympäristönäkökulman huomioonottaminen kaikessa kaupungin toiminnassa, ympäristövastuullisten toimintatapojen ja palvelujen kehittäminen sekä luonnonvarojen säästäminen.

Ekotukihenkilöiden tehtävänä on kouluttautua oman työyksikön ympäristöasioiden tuntijaksi sekä kehittää ja viedä eteenpäin käytännön ratkaisuja. Lisäksi he opastavat ja motivoivat työtovereita ja ovat yhteistyössä toisten ekotukihenkilöiden kanssa. Jos virastossa on ympäristöjärjestelmä, ekotukihenkilöt toimivat yhteistyössä ympäristövastaavien ja asiantuntijoiden kanssa ja ovat mukana tekemässä ja toteuttamassa ympäristöjärjestelmää.

*Ekotukikoulutusta Helsingin kaupungin työntekijöille.
Kuva: Johanna af Hällström*

Vuoden aikana järjestettiin yhteistyössä henkilöstökeskuksen ja opetusviraston kanssa kuusi ekotukikoulutusta. Niihin osallistui yhteensä 179 kaupungin työntekijää. Hankeen esite valmistui kesällä ja ekotukihenkilön käsikirja joulukuussa. Toiminnan [intrasivut](#) uusittiin.

Joulukuussa 2006 käynnistynyt Interreg III A -hanke "Ekotukitoiminnan kehittäminen" oli Helsingin ja Tallinnan kaupunkien yhteishanke ja se päättyi vuoden 2007 lopussa. Tavoitteena oli kehittää ekotukitoimintamalli Helsingin ja Tallinnan kaupunkien käyttöön. Pilottivirastoina toimivat rakennusviraston ohella ympäristökeskus, joiden henkilöstölle tehtiin alkukartoitus ja joiden ekotukihenkilöt laativat loppuvuonna suunnitelmat vuoden 2008 ekotukityölle.

Ympäristökasvatuksen yhteistyö- ja kehittämishankkeet

Ympäristökasvatuspalvelujen, kuten kurssien ja retkien, suunnittelussa ja toteuttamisessa, tehtiin jälleen laajaa yhteistyötä mm. lähikuntien, Uudenmaan ympäristökeskuksen, opetusviraston, sosiaaliviraston, Gardenia - Helsingin, Pääkaupunkiseudun kierrätyskeskuksen ja Suomen ympäristökasvatuksen seuran kanssa. Harakan luontokeskus toimi Vihreä lippu ympäristökasvatusohjelman paikallisena edistäjänä.

*Eteläaafrikkalaisia ympäristökasvattajia tutustumassa Helsingissä
tehtävään ympäristökasvatustyöhön. Kuva: Jarkko Nikkilä.*

Ympäristökeskus osallistui Life Lintulahdet EU-hankkeessa tehdyn Retkelle Kosteikkoon -kirjan kirjoittamiseen ja toimittamiseen. Laaja Turun yliopiston koulutuskeskuksen koordinoima BSR -Eagle -hanke tarjosi tilaisuuden ympäristökasvatuksen osaamisen kehittymiselle. Ympäristökeskus osallistui tutustumismatkalle Tukholmaan ja loppuseminaariin Viroon sekä luontokouluopettajien täydennyskoulutukseen.

Tulevaisuuden toimintalinjat

Ympäristönsuojelu ja -tutkimus on kunnan lakisääteinen tehtävä ja painottuu vahvasti ympäristö-ongelmien ehkäisyyn. Ennaltaehkäisy on taloudellisesti tuloksekkain tapa vaikuttaa ympäristöasioissa. Voimavarojen optimaaliseen suuntaamiseen ennaltaehkäisevän ja valvontatoiminnan välillä on jatkossa syytä kiinnittää huomiota.

Ympäristön tilasta, erityisesti Suomenlahden ja muiden vesistöjemme tilasta, tarvitaan päätöksentekijöille ja asukkaille ajantasaista tietoa. Helsingin ja Turun kaupunginjohtajien aloitteesta vuonna 2007 käynnistynyt Itämeren haastekampanjan tavoitteena on Suomenlahden ja erityisesti rannikkovesien tilan parantaminen. Ympäristökeskus panostaa lähivuosina rannikkovesien ja pienviesien tilan tutkimiseen ja seurantaan mm. jotta jatkossa olisi mahdollista nähdä haastekampanjan vastaanottaneiden tahojen toimien myönteiset vaikutukset veden tilaan.

Ilmastonmuutoksen vaikutusten arviointi ja hallinta korostuu lähivuosina pääkaupunkiseudun ilmastostrategian valmistuttua. Helsingissä ilmastonmuutoksen hillitsemiseen tarvittaviin toimiin on syytä ryhtyä aikaisempaa tavoitteellisemmin.

Kuva: Niklas Sjöblom / Taivasalla.net

Liikenteen päästöjen aiheuttamien ilmanlaadun raja-arvojen ylittyminen pyritään estämään Ilmansuojelun toimintaohjelman toimia toteuttamalla. Ohjelma hyväksyttäneen kaupunginhallituksessa keväällä 2008.

Helsingin ympäristöpolitiikan mukaisesti ympäristöjohtamista, ympäristöasioiden tavoitteellista hallintaa, tullaan virastoissa ja laitoksissa kehittämään. Ympäristökeskuksen ympäristöjohtamisen asiantuntemusta suunnataan siihen.

Lähivuosina panostetaan kaupungin ympäristöjohtamisjärjestelmän kehittämiseen. Keskeistä on, että kaupungin strategiaan sisältyy ympäristölinjauksia. Johtamisjärjestelmä kaipaa tehostamista.

Vuosi 2009 on Helsingin ekologisen kestävyys ohjelman viimeinen toimintavuosi. Myös Kestävän kehityksen toimintaohjelman ohjelmakausi lähenee loppua (2010). Kaupungin ympäristöjohtamisjärjestelmän ulkoinen arviointi käynnistettiin vuonna 2007. Vuonna 2008 on tarkoitus toteuttaa vaikuttavuuden arviointiin painottuva vertaisarviointi yhdessä jonkin eurooppalaisen ison kaupungin kanssa. Kaksiosaisen arvioinnin tuloksia hyödynnetään kaupungin ympäristöjohtamisen kehittämisessä.

[Ymk:n pääsivulle](#)

Toimintakertomus 2007

Ympäristöjohtajan
katsaus
Miljödirektörens
översikt
Director General's
Review

Organisaatio, keskeiset tehtävät,
visio ja arvot

Toiminnalliset tavoitteet

Tärkeimmät saavutukset
avaintuloksittain

Ympäristönsuojelu ja -tutkimus

Ympäristöterveys

Ympäristövalvonta

Ympäristölaboratorio

Hallinto

Kansainvälinen toiminta

Henkilökunta

Talous ja tuottavuus

Ympäristölautakunta

Liitteet

Helsinki-haku

Ympäristöterveys

Valvomme elintarvikkeiden laatua ja terveellisyttä. Lisäksi valvomme elintarvikelaitoksia, talous- ja uimavettä, kulutustavaroiden ja -palvelujen turvallisuutta, tupakkalain toteutumista sekä yleisten alueiden ja tilojen hygieenisyyttä. Tehtäviimme kuuluu myös eläinsuojelu ja kuluttajaneuvonta.

- [Elintarvikevalvonta](#)
- [Kuluttajaneuvonta](#)
- [Terveysvalvonta](#)

- [Tuoteturvallisuus](#)
- [Eläinten hyvinvoinnin valvonta](#)
- [Tulevaisuuden toimintalinjat](#)

Elintarvikevalvonta

Elintarvikevalvonnan tärkeimpiä tavoitteita on omavalvonnan kattavuuden ja toimivuuden lisääminen. Ympäristökeskus on vuodesta 1995 lähtien tehnyt omavalvontasuunnitelmamalleja toiminnanharjoittajien avuksi. Etenkin pienehköissä yrityksissä mallit ovat helpottaneet omavalvonnan käyttöönottoa. Koko henkilökunnan perehdyttäminen ja omavalvonnan jatkuva kehittäminen, usein osana laatujärjestelmää, takaa turvalliset elintarvikkeet.

Kuva: Helsingin ympäristökeskus / Virpi Peltola

Kertomusvuoden lopussa omavalvontasuunnitelma oli käytössä 98 prosentissa tuotantolaitoksista, 96 prosentissa suurtalouksista ja 92 prosentissa elintarvikemyymälöistä. Tarkastuksia elintarvikehuoneistoihin tehtiin 3 502, joista 1 195 oli elintarvikevalvontasuunnitelman mukaisia tarkastuksia.

Omavalvonnan toteutumista ja elintarvikkeiden laatua seurattiin myös mikrobiologisin näyttein. Mikrobiologisia elintarvikenäytteitä otettiin 2 896, joista 2 397 oli elintarvikevalvontasuunnitelman mukaisia näytteitä. Näytteenottoa kohdistettiin toiminnan riskin mukaan erityisesti ravitsemusliikkeisiin ja ensisaapumistoimintaan. Kun näytteenottoa kohdistetaan tiettyihin elintarvikkeisiin, saadaan uutta tietoa kuluttajille ja voidaan selvittää pitkän aikavälin muutoksia.

Kunnan viranomaiset valvovat EU:n alueelta tuotavia eläinperäisiä elintarvikkeita ensisaapumispaikoissa. Maahantuontiyritysten ilmoitusten mukaan yhteisömaista tuotiin Helsingin ensisaapumispaikkojen kautta näitä elintarvikkeita 2 668 erää, noin 3,8 miljoonaa kiloa. Eristä oli 2 536 336 kg lihaa, 959 677 kg raakalihavalmisteita ja 215 568 kg kalastustuotteita. Kunnan valvontaviranomaiset tarkastivat 103 erän määräystenmukaisuutta ja ottivat näytteitä mikrobiologisiin tutkimuksiin 72 erästä.

Valvonnassa todettiin vuoden 2007 aikana kuusi maahantuontierää, jotka olivat säädösten vastaisia. Kyseiset elintarvike-erät hylättiin valvontaviranomaisen päätöksellä ja poistettiin markkinoilta valvotusti. Hylkäämisen syinä olivat salmonellabakteerien esiintyminen (kolme siipikarjanlihaerää sekä erä kengurun lihaa), pakastelihaerän lämpeneminen käyttökelvottomaksi (erä siipikarjanlihaa) sekä asiakirjapuuotteet (erä siipikarjan lihaa).

Kertomusvuonna julkaistiin selvitykset salaattien mikrobiologisesta laadusta, pirtelöiden mikrobiologisesta laadusta sekä ruisleivän suola- ja ravintokuitupitoisuudesta helsinkiläisissä leipomoissa ja vähittäismyymälöissä. Tutkimusten tulokset otettiin huomioon käytännön valvontatyössä ja niitä hyödynnetään tarkastusten ja näytteenoton suuntaamisessa.

Hallinnollisia pakkotoimia, kuten elintarvikkeita koskevia kieltopäätöksiä tai elintarvikehuoneistoa koskevia määräyksiä tai uhkasakkoja, annettiin seitsemän.

Elintarvikkeita koskevia kieltopäätöksiä oli maahantuontierät mukaan lukien kuusi. Kieltopäätökset koskivat useimmiten puutteellisesti merkittyjä tai salmonellabakteerin toteamisen vuoksi elintarvikkeeksi kelpaamattomia elintarvikkeita. Kielletyt elintarvikkeet poistettiin markkinoilta ja määrättiin hävitettäväksi.

Kuva: Helsingin ympäristökeskus / Virpi Peltola

Elintarvikevalvontaan liittyviä valituksia käsiteltiin 535. Näistä 32 oli ruokamyrkytys epidemiaepäilyjä ja 155 yksittäisiä ruokamyrkytys epäilyjä. Elintarvikkeiden säilytysolosuhteita koskevia valituksia käsiteltiin kaksi ja yleiseen hygieniaan liittyviä valituksia yhdeksän.

Kansallinen elintarvikelainsäädäntö uusiutui perusteellisesti vuonna 2006. Maaliskuussa 2006 tuli voimaan uusi elintarvikelaki, jonka myötä suunnitelmallinen valvonta tuli maksulliseksi. Lainsäädännön muutosten myötä ympäristökeskuksessa valmisteltiin edelleen tarkastuslomakkeita eri elintarvikevalvontakohteille sekä uusittiin elintarvikevalvontaa koskevia ohjeistuksia. Elintarvikelain mukaisen kunnan valvontasuunnitelman mukaisia maksullisia tarkastuksia tehtiin edellisvuonna aloitetun käytännön mukaisesti.

Kuva: Helsingin ympäristökeskus / Virpi Peltola

Ympäristökeskus antoi lausunnot sosiaali- ja terveysministeriön elintarvikehuoneistoasetuksesta sekä talousvesiasetuksen muuttamisesta.

Ympäristökeskuksen asiantuntijoita osallistui elintarviketurvallisuusviraston ensisaapumisvalvontatyöryhmään, ATP (Logistiikkaketjun lämpöhallinta) -neuvottelukuntaan, Päivittäistavarakauppa-yhdistyksen omavalvontapankin ohjausryhmään sekä elintarvikeneuvottelukunnan hygieniä- ja kalajaostoihin.

Kuluttajaneuvonta

Kuluttajaneuvonnan palveluja kysyttiin edelleen runsaasti. Toimintaa luonnehtivat asiaruuhkat, kiire ja kuluttajaneuvontaan työstettäviksi jääneiden tapausten monimutkaisuus. Kuluttajaneuvonnan lukuisten henkilöstömuutosten takia työskentely ei ollut yhtä tuloksekasta kuin vakiintuneen henkilökuntatilanteen aikana.

Kuluttajaneuvonta antaa neuvoja ja opastaa kuluttajia tavaroiden, palveluiden ja asuntojen kauppaa koskevissa kysymyksissä sekä selvittelee ja sovittelee niihin liittyviä kuluttajan ja elinkeinonharjoittajan välisiä ristiriitatilanteita. Toiminnan tavoitteena on parantaa kuluttajan asemaa ja edistää kuluttajan oikeuksia antamalla tietoja ja auttamalla kuluttajansuojakysymyksissä.

Useimmissa yhteydenotoissa kuluttajaneuvontaan oli kyse tavarain tai palvelun virheestä, viivästymisistä tai muista sopimuserimielisyyksistä.

Valituksia ja tiedusteluja vastaanotettiin yhteensä 4 535. Määrä on edellisvuotta pienempi ennen kaikkea henkilökuntatilanteen takia. Valituksia kuluttajaneuvonnan käsittelemistä tapauksista oli 84 prosenttia. Noin 830 valituksessa tarvittiin paljon kuluttajaneuvojan apua, kuten tilannearviointia, toimintaohjeiden antamista, neuvotteluyhteydenottoja ja kirjelmia elinkeinonharjoittajille, yhteydenottoja viranomaisiin, avustamista asiakirjojen laadinnassa ja ohjaamista oikeaan oikeussuojaelimeen, mikäli asia ei kuluttajaneuvonnan keinoin selviä.

Selvittely- ja sovitteluyhteydenottoja kertyi edellisvuotta vähemmän, koska tapausmäärä väheni ja vähentymisestä ja asiakkaita pyrittiin ohjaamaan mahdollisimman pitkälle itsenäiseen toimintaan. Myös ns. toivottomien tapausten selvittelyä pyrittiin karsimaan. Kuluttajariitalautakuntaan tai kuluttajavirastoon ohjattiin vajaa kolme prosenttia tapauksista. Muille viranomaisille ja neuvontajärjestöille ohjattiin yhdeksän prosenttia tapauksista. Selvitettäväksi ja soviteltavaksi jääneet tapaukset olivat monimutkaisia ja runsaasti työtä vaativia. Erityisesti puhelin- ja Internet-sopimuksien lisäpalvelut olivat kuluttajille usein vaikeaselkoisia ja sopimusepäselvyydet hankalia selvittää.

Eniten eli 20 prosenttia yhteydenotoista oli edellisvuosien tapaan asumisasioita, kuten asuntojen virheitä, kauppaa ja välitystä, asuntoremontteja sekä huoneenvuokrakysymyksiä. Eniten kuluttajia askarrutti käytetyn asunnon kauppa. Asuntojen kosteusvauriot ja remontin virheet tai viivästyminen sekä niihin liittyvät korvauskiistat olivat usein päällimmäisiä ongelmia.

Kuva: Niklas Sjöblom / Taivasalla.net

Monissa asuntotapauksissa pystyttiin ehkäisemään ristiriitatilanteen syntyminen ja edistämään sopuratkaisua selventämällä vastuukysymyksiä ja kertomalla korvausperusteista ja käytännöistä. Toisaalta monissa asunnon remonttia koskevissa tapauksissa tarvittiin yhteisymmärryksen edistämiseksi useita kuluttajaneuvojan yhteydenottoja.

osapuoliin. Osa tapauksista oli kuluttajaneuvonnan avun ulottumattomissa epäselvien suullisten sopimusten takia tai siksi, ettei kuluttajan vastapuolta tavoitettu.

Toiseksi eniten yhteydenottoja tuli kodin koneista ja laitteista sekä niiden korjauksesta. Tähän ryhmään kuuluu perinteisten kodinkoneiden lisäksi viihde-elektronikka ja tietokoneet sekä niiden huolto ja korjaus.

Autokauppa ja autonkorjaus askarruttivat kuluttajia kolmanneksi eniten. Erimielisyyttä syntyi tavaran virheistä ja tiedonkulun ongelmista. Vuoden lopulla uutisoitu autoverouudistus ei vielä näkynyt valituksissa.

Runsaasti yhteydenottoja tuli myös viestintäteknologiaan liittyvistä tuotteista, kuten puhelimesta, puhelin- – ja Internet-liittymistä ja niiden oheispalveluista. Ongelmia syntyi laskutuksesta ja toimitusten viivästymisestä. Myös palveluiden sisältö ja laskutusperusteet jäivät kuluttajille usein epäselviksi. Uusiin puhelinlaitteisiin oli mahdollista liittää monia palveluita, mutta laskut aiheuttivat usein ikäviä yllätyksiä. Puhelinliittymän ja puhelimen kytkemiseen samaan sopimukseen ei ollut kuluttajan kannalta ongelmatonta. Myös huonekaluihin ja sisustukseen liittyviä yhteydenottoja oli paljon.

Yleistä kuluttajavalistusta toteutettiin etupäässä yhteistyössä tiedotusvälineiden kanssa antamalla haastatteluja ja taustatietoja. Kaikkiaan pidettiin kahdeksan luentoa. Kuluttajaneuvonnan Internet-sivuilla oli runsaasti kävijöitä.

Kuluttajaneuvontapalveluiden kysyntä on jatkuvasti suurempaa kuin tarjonta. Tuotteiden ja palvelujen monimutkaistuminen lisää kuluttajien tiedon ja avun tarvetta. Kuluttajaviranomaisten Internetissä antama tieto auttaa kuluttajia ratkaisemaan selvät ja yksinkertaiset kiistat omatoimisesti. Kuluttajat eivät ole yhtenäinen joukko. Osa pystyy hoitamaan ja selvittämään ongelmansa itse saatuaan riittävät tiedot oikeuksistaan. Osa kuluttajista taas tarvitsee paljon tukea ja apua asioidensa selvittämiseen. Vaikeimmat tapaukset jäivät kuluttajaneuvonnan ja muiden kuluttajaviranomaisten selvitettäväksi.

Kuva: Helsingin ympäristökeskus / Virpi Peltola

Joskus kuluttajien odotukset ovat ylimitoitettut verrattuna kuluttajaviranomaisten mahdollisuuksiin puuttua havaittuihin epäkohtiin. Nykyiset resurssit ovat pahasti jäljessä suosituksista. Resursseja tarvittaisiin selkeästi lisää, jotta palveluja voidaan lisätä kuluttajien henkilökohtaiseen neuvontaan ja avustamiseen. Myös yleisen kuluttajavalistuksen keinoin autettaisiin kuluttajia, mutta siihenkin pitäisi voida panostaa enemmän.

Terveysuojelun valvonta

Terveysuojelunvalvonta kattoi pääasiassa terveysuojelulain 13 §:n mukaisten ilmoitusten käsittelyn, talousveden ja uimavesien laadun valvonnan sekä valitusten hoitamisen.

Terveysuojelulain 13 §:n mukaisia huoneistoja ovat hygieniahuoneistot, joista parturi-kampaamo- ja kauneushoitola-huoneistoja hyväksyttiin 48, haltijanvaihdoksia oli 18. Solarium-, tatuointi- ja lävistysliikkeitä hyväksyttiin neljä. Uusia kuntosaleja hyväksyttiin viisi. Lisäksi tarkastettiin mm. yksityistä terveydenhuoltoa harjoittavien toiminnanharjoittajien tilat, joista toimitettiin lausunnot Etelä-Suomen lääninhallitukseen.

Terveysuojeluun liittyviä valituksia käsiteltiin 364. Hajuvalitukset (5) liittyivät mm. ravitsemisliikkeistä asuntoihin tulevaan hajuun ja tupakansavuun. Ravintolamelua sekä ilmanvaihdosta ja kylmälaiteista johtuvaa melua koskevia valituksia käsiteltiin 48. Jätehuolto- ja roskaantumisvalituksia käsiteltiin 81 sekä rottavalituksia 44.

Ympäristökeskus valvoi Helsingin Veden toimittaman talousveden laatua sosiaali- ja terveystieteiden

talousvesiasetuksen mukaisesti. Helsingin Veden valmistama talousvesi täytti hyvälle talousvedelle asetetut mikrobiologiset ja kemialliset laatuvaatimukset.

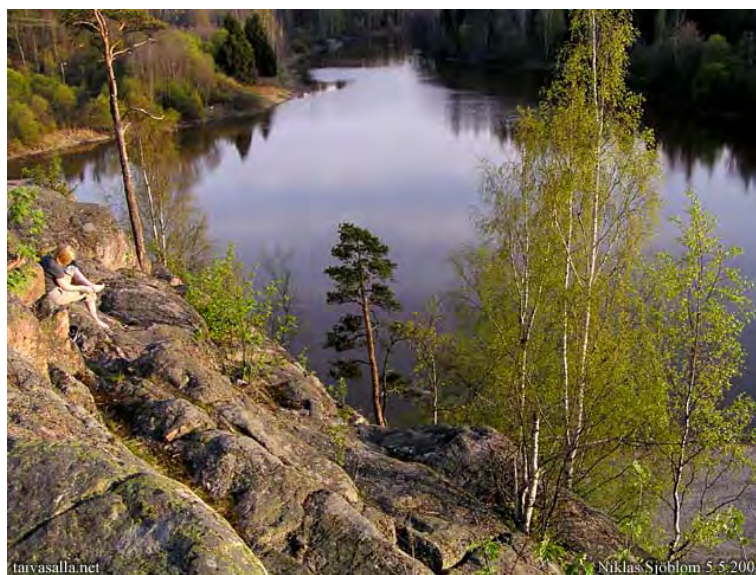
Ympäristökeskus otti Helsingin Veden talousveden valvontatutkimusohjelmassa vuosille 2004 - 2008 hyväksytyn vuosittaisen vähimmäisnäytemäärän 445 ylittäen 451 valvontanäytettä ja 13 tutkimustuloksen varmentavaa uusintanäytettä. Vuosittainen vähimmäisnäytemäärä 445 perustuu Helsingin Veden Helsinkiin toimittamaan 147 000 m³ vesimäärään vuorokaudessa. Määritykset koskevat sekä mikrobiologisia että kemiallisia laatuvaatimuksia ja suosituksia.

Ympäristökeskus aloitti joulukuussa 2007 Helsingin Veden talousvettä puhdistavien Pitkälän ja Vanhan kaupungin laitosten vuosittaiset vesihuoltolaitostarkastukset, joissa tarkastellaan laitosten varautumis-, valmius- ja suojaus suunnitelmia ja -toimia talousveden laadun turvaamiseksi vesihuollossa.

Uimaveden laatua valvottiin 28 yleisellä uimarannalla, joista neljä on Vantaanjoen ja muut merenrantojen uimarantoja. Uimarannoista 14 luokitellaan EU-uimarannoiksi eli niiden päivittäinen kävijämäärä on yli sata henkilöä. Liikuntaviraston uimavalvojia oli 13 rannalla. Uimaveden mikrobiologinen laatu osoittautui hyväksi kaikilla EU-uimarannoilla, kun otetaan huomioon korvaavat uusintanäytteet. Uimaveden laatu todettiin kertaluontoisesti huonoksi vain yhdellä näytteenotokerralla kahdella uimarannalla. Lisäksi uimaveden laatu todettiin huonoksi kahdella, ei kuitenkaan peräkkäisellä, näytteenotokerralla kahdella uimarannalla. Uusintanäytteet olivat kuitenkin mikrobiologiselta laadultaan hyviä.

Uimarantavesinäytteitä otettiin EU-uimarantojen lisäksi 14 muulta uimarannalta. Muilla uimarannoilla uimaveden mikrobiologinen laatu osoittautui yleensä hyväksi, kun otettiin huomioon korvaavat uusintanäytteet. Poikkeuksena oli Pukimäen uimaranta, jolta ei haettu uusintanäytettä uimakauden aikana, vaan vasta sen päätyttyä. Uimakauden päätyttyä otettu näyte oli kuitenkin mikrobiologiselta laadultaan hyvä.

Sinilevien esiintymistä seurattiin jokaisella näytteenotokerralla. Myös liikuntaviraston uimarantojen valvojat seurasivat uimarantojen sinilevätilannetta. Ensimmäiset sinilevähavainnot tehtiin heinäkuussa Aurinkolahden, Hevossalmen, Pihlajasaaren ja Uunisaaren uimarannoilla. Elokuussa sinilevää todettiin vähäisiä määriä lähes kaikilla merenrantojen uimarannoilla. Mikäli uimarantavedessä todettiin sinilevää, uimarannan ilmoitustaululle laitettiin tieto asiasta ja viestimille lähetettiin tiedote. Sinilevien massaesiintymisiä ei todettu yhdelläkään rannalla.

Vantaanjoen vartta Pikkukoskella. Kuva: Niklas Sjöblom / Taivasalla.net

Uimarannoille tehtiin uimakauden alussa maksulliset perustarkastukset ja tarvittaessa kesä-heinäkuun vaihteessa lisätarkastukset. Tarkastuksissa kiinnitettiin huomiota rantojen yleiseen siisteyteen ja hygieniaan, pukeutumis- ja käymälätilojen siisteyteen ja jätehuollon järjestelyihin sekä uimarantojen turvallisuuteen. Uimarantojen siisteys havaittiin lähes poikkeuksetta hyväksi. Perus- ja lisätarkastuksia tehtiin yhteensä 48 kpl.

EU-uimarannoista tehtiin lisäksi hygieniaselvitys heinä-elokuun vaihteessa. Selvitykseen liittyvissä tarkastuksissa (14 kpl) kiinnitettiin huomiota rantojen yleiseen siisteyteen ja hygieniaan, pukeutumis- ja käymälätilojen siisteyteen ja riittävyyteen, jätehuollon järjestelyihin sekä uimarantojen turvallisuuteen. Tarkastushavaintojen lisäksi tietoa saatiin uimavalvojia ja muita uimarantojen hoidosta vastaavia henkilöitä haastattelemalla.

Uimarantavesien laadusta ja sinilevätilanteesta tiedotettiin ympäristökeskuksen Internet-sivuilla sekä toimitettiin vähintään kerran viikossa tiedote viestimille. Uimarantojen ilmoitustauluilla tiedotettiin edellisen uimakauden valvontatutkimustuloksista ja uusimmista uimarantavesien tutkimustuloksista.

Kuva: Helsingin ympäristökeskus / Virpi Peltola

Ympäristökeskus valvoi myös yleisten uimahallien ja maauimaloiden vedenlaatua. Säännöllisen valvonnan ja näytteenoton piirissä oli 15 uimahallia, kaksi maauimalaa sekä 43 muuta yleistä laitosta, joissa on yksi tai useampi uima-allas. Yleisten uima-altaiden, uimahallien ja maauimaloiden säännöllistä valvontaa varten on laadittu laitospohjainen valvontatutkimusohjelma. Ohjelmaan on sisällytetty asetuksen mukainen näytteenotto.

Näytteenottotiheys määräytyy vuosittaisen kävijämäärän mukaan. Helsingin yleisissä uimahalleissa ja uima-altaissa allasvesien mikrobiologinen, fysikaalinen ja kemiallinen laatu oli yleensä hyvä.

Vuonna 2007 aloitettiin yleisten uima-altaiden ja -hallien säännöllisen valvonnan mukaiset maksulliset perustarkastukset (25 kpl). Kohteista tarkastettiin 13 uimahallia, 11 kuntoutuslaitoksen tai palvelutalon uima-allasosastoa sekä yksi muu uima-allaskohde.

Tuoteturvallisuus

Kuva: Helsingin ympäristökeskus / Virpi Peltola

Kuluttajapalveluihin liittyviä tarkastuksia tehtiin vuoden aikana yhteensä 151. Kuntosalien turvallisuustarkastuksia jatkettiin tekemällä 28 tarkastusta. Liikuntakeskuksia tarkastettiin 15. Kolmen kiipeilykeskuksen seinä tarkastettiin uudelleen.. Uusia valvontakohteita olivat skeittauspaikat, joita tarkastettiin 20. Helsingin alueella toimivia hiihtolatuja tarkastettiin 15 ja talviuintipaikkoja samoin 15. Huvipuistoja ja eläintarhoja tarkastettiin kolme.

Kuva: Helsingin ympäristökeskus / Virpi Peltola

Päiväkotien ja koulujen piha-alueiden turvallisuuden tarkastuksia jatkettiin ilmoitusten ja valitusten perusteella ja tarkastuksia tehtiin 14. Uimarantojen hygieniatarkastusten yhteydessä tarkastettiin keväällä kaikkien yleisten uimarantojen (28) pelastautumisvälineet ja selvitettiin mahdolliset turvallisuusriskit.

Kulutustavaroihin liittyviä tarkastuksia tehtiin neljä, joista yksi Kuluttajaviraston projekti kosmetiikan turvallisuudesta. Projektissa tarkastettiin kaksi helsinkiläistä kosmetiikan valmistajaa. Kohteista otettiin myös valvontanäytteitä. Lisäksi tarkastettiin mm. leikkikenttävälineitä sekä erilaisia tavaroita valitusten perusteella. Valituksia tuli mm. savustimesta.

Kaikki kuluttajilta tulleet valitukset hoidettiin. Ympäristökeskus antoi myös lausunnon Kuluttajavirastolle sen ohjeesta Ilmoitusten käsittely kunnassa. Tuoteturvallisuusvalvonnan määrä kasvoi edellisvuosiin verrattuna.

Tupakkavalvonta

Ympäristökeskusta työllisti merkittävästi tupakkalain muutokset ja niiden soveltamiseen liittyvä selvitystyö. Ravintolatupakoinnin kieltäminen 1.6.2007 lähtien lisäsi tupakkavalvonnan tehtäviä. Tupakkalain mukaisia siirtymäaikoja myönnettiin 63 kappaletta. Tupakointitilojen omavalvontasuunnitelmia tarkastettiin 45 kappaletta.

Tupakkavalvontaa tehtiin elintarvikevalvonnan tarkastusten yhteydessä ja asiakasvalitusten perusteella. Lisäksi ympäristökeskus osallistui valtakunnalliseen ravintolavalvontakampanjaan ja myyntipaikkaprojektiin. Ravintolakampanjan tarkastuksia tehtiin kohteisiin, joille oli myönnetty siirtymäaika sekä kohteisiin joihin oli rakennettu erillinen tupakointitila. Myös lain myötä täysin savuttomiksi muuttuneita ravintoloita tarkastettiin. Tupakan myyntipaikkojen valvonta keskitettiin sellaisiin myyntipaikkoihin, mitkä sijaitsevat koulujen ja nuorten kokoontumispaikkojen läheisyydessä.

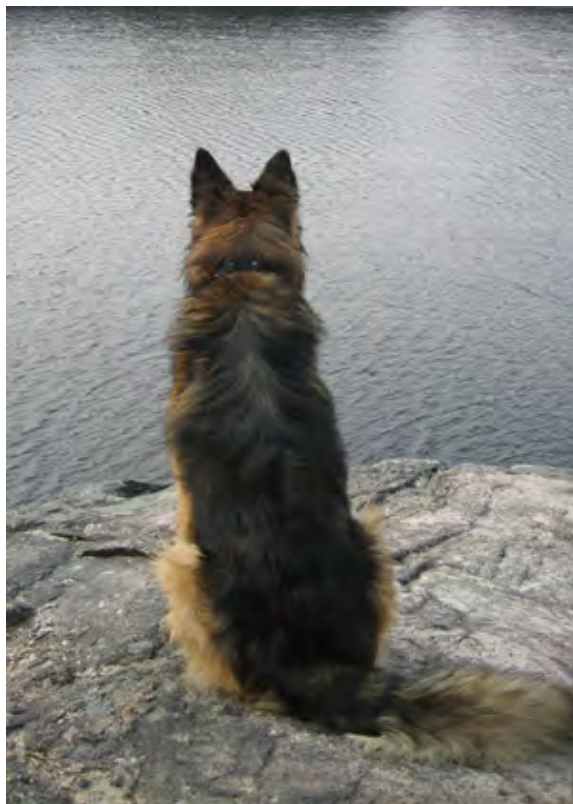
Eläinten hyvinvoinnin valvonta

Eläinsuojelu

Kertomusvuoden aikana tehtiin kaikkiaan 254 (edellisvuonna 206) eläinsuojelutarkastusta. Suurin osa eli noin 86 % näistä perustui eläinsuojelueläinlääkärille ilmoitettuihin yksityisten eläintenomistajien tekemiin havaintoihin eläimenpidon. Lemmikkieläimiin kohdistuneissa tarkastuksissa oli koiria 40 %, kissoja 51 % ja muita (kanit, jyräjät, matelijat, häkkilinnut yms.) 9 % kohteista. Osassa kohteista oli useita eläinlajeja.

Lisäksi tarkastettiin jatkuvan valvonnan alaisia kohteita, kuten eläinkaupat, tallit, navetat, eläinnäyttelyt ja -kilpailut ja muut kaupallisen eläintenpidon kohteet (14 % kaikista kohteista). Tärkeimmät näistä valvontakohteista olivat eläinkaupat ja eläinnäyttelyt. Eläinkauppojen tarkastuksia on viime vuosina suunnattu jatkuvampaan tarkkailuun pelkkien vuositarkastusten sijaan. Tämä on osoittautunut hyväksi ratkaisuksi..

Eläinkauppoihin tehtiin kertomusvuoden aikana 20 tarkastuskäyntiä. Tällöin annetut määräykset koskivat lähinnä lintujen tai kaniin häkkien kokoa tai häkkien epäsiisteyttä. Eläintapahtumia tarkastettiin 12. Tänä vuonna niissä ei havaittu vakavia epäkohtia. Hevosia ja tuotantoeläimiä koskevia käyntejä oli 11.

Kuva: Sini-Pilvi Saarnio

Yhteiskunnalliset ongelmat heijastuivat myös eläinsuojelutyöhön. Eläinsuojelutoimenpiteitä vaativien tapausten osuus (noin 74 % kaikista tarkastuksista) oli edellisten vuosien tapaan hyvin korkea. Toimenpiteistä 13 % oli eläinsuojelulain 40 § mukaisia neuvoja ja ohjeita, 24 % oli eläinsuojelulain 42 § mukaisia määräyksiä epäkohtien korjaamiseksi ja noin 63 % oli eläinsuojelulain 44 § mukaisia kiireellisiä toimenpiteitä eläinten hyvinvoinnin turvaamiseksi eli tilapäisiä tai pysyviä huostaanottoja.

Yleisimpiä syitä määräysten antamiseen olivat puutteet eläinten perushoidossa (ruokinta, liikunnansaanti, eläinlääkärin hoito sairaille, pitopaikan puhtaus, keuhonhoito, turvallisuuden laiminlyönti). Huostaanottoluvut olivat kertomusvuonna edelleen korkeat. Huostaanottoihin johtivat eläinten hylkäämiset, liian sairaan/huonokuntoisen eläimen pito tai kyvyttömyys huolehtia eläimen ja sen pitopaikan päivittäisestä hoidosta. Näistä etenkin hylkäämisten korkea määrä vaikutti kiireellisten toimenpiteiden runsauteen. Lisääntyneeseen pentujen maahantuontiin Virosta ja Venäjältä liittyi myös lieveilmiöinä eläinsuojeluongelmia.

Eri alojen viranomaisyhteistyö oli kuluneena vuonna edelleen vilkasta. Sosiaali- ja mielenterveys-viranomaiset ottivat aktiivisesti yhteyttä eläinsuojelueläinlääkäriin, ja monia tapauksia ratkottiin eri tahojen yhteistyönä. Poliisin kanssa virka-apua annettiin puolin ja toisin; poliisi oli mukana joillain tarkastuksilla ja eläinsuojelueläinlääkäri puolestaan hoiti loppuun poliisin vireille panemia tapauksia. Vakavimpia tapauksia hoidettiin myös yhteistyönä läänineläinlääkärin kanssa.

Eläinlääkintä

Eläinlääkintähuoltolain edellyttämät eläinlääkintäpalvelut ostettiin edellisvuosien tapaan Yliopistolliselta eläinsairaaltalta, joka toimii uusissa asianmukaisissa tiloissa Viikissä. Löytöeläimet hoidettiin uudessa Löytöeläintalossa Viikin koetilan alueella, Yliopistollisen eläinsairaalan läheisyydessä.

Löytöeläintalo toimii Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkien ja Helsingin yliopiston yhteistyönä ja toimintaa hoitaa kuhmolainen yritys Kiantimes. Löytöeläintalossa hoitoa annettiin kertomusvuoden aikana jo 898 helsinkiläiselle irrallaan tavatulle tai huostaanotetulle eläimelle. Eläinsuojelueläinlääkäri osallistui eläinsuojelullisten tai sosiaalisten syiden takia Löytöeläintaloon tuotujen eläinten tilanteen selvittämiseen ja jatkohoidosta päättämiseen yhteistyössä Löytöeläintalon henkilökunnan ja poliisin kanssa.

Akuuttia pienimuotoista eläinlääkärin hoitoa tarvitsevat löytöeläimet hoidettiin Löytöeläintalolla Vantaan kaupungineläinlääkärit sen sijaan hoitivat vakavammin loukkaantuneet tai sairastuneet löytöeläimet Yliopistollisessa eläinsairaalaissa. Helsingin eläinsuojeluyhdistys (HESY) antoi apua etenkin tarjoamalla uudelleensijoitusta tarvitsevien eläinten jatkohoitoa sekä hoitamalla eläinten kuljetuksia.

Eläintautien valvonta

Lintuinfluenssan vastustaminen vaikutti ympäristökeskuksen toimintaan myös vuonna 2007. Ympäristökeskus jatkoi varautumista lintuinfluenssan mahdolliseen esiintymiseen luonnonvaraisissa linnuissa yhteistyössä muiden hallintokuntien, kuten pelastuslaitoksen ja rakennusviraston, kanssa. Lintuinfluenssatietoa ja ohjeistusta annettiin niin tiedotusvälineille kuin kuntalaisillekin. Lintuinfluenssaa ei ole Suomesta löydetty.

Mehiläisten esikoteloimätätaudin vastustamiseen liittyvän lainsäädäntömuutoksen vuoksi ympäristökeskuksen eläinlääkärit selvittivät lääninhallituksen määräyksestä helsinkiläisten mehiläis-tarhojen tautitilanteen tarkastamalla tarhat ja ottamalla niistä tarvittavat näytteet. Esikoteloimätätautia ei helsinkiläisiltä mehiläistarhoilta löytynyt.

Onnellisia lemmikkejä. Kuva: Sini-Pilvi Saarnio

Ympäristökeskuksen eläinlääkärit tekivät 23 eläinten vientitarkastusta ja neljä lintujen tuontilupiin liittyvää tarkastusta. Yhteistyössä läänineläinlääkäriin ja poliisin kanssa selvitettiin eläinten tuontiin liittyviä epäselviä tapauksia.. Yksi Virosta peräisin oleva kissa määrättiin palautettavaksi puutteellisten rokotusten vuoksi.

Etenkin raivotaudin vastustaminen oli vahvasti esillä vuonna 2007. Eläinten purematapauksia sekä epäiltyjä raivotautitapauksia selvitettiin sekä hoitavien lääkäreiden että läänineläinlääkäreiden kanssa.. Raivotautia ei näissä selvityksissä löytynyt, mutta kertomusvuoden aikana Suomessa todettiin tauti Intiasta laittomasti maahantuodussa koiranpennussa. Eläintautilain mukaisista toimenpiteistä ja menettelytavoista neuvoteltiin kaupungin epidemiologisen yksikön, läänineläinlääkäreiden sekä Elintarviketurvallisuusviraston kanssa . Tätä yhteistyötä on tarkoitus jatkaa myös vuonna 2008.

Tulevaisuuden toimintalinjat

Ympäristöterveysvalvonta palvelee kuntalaisia suuntaamalla resurssinsa erityisesti elintarvikevalvontaan. Valvonta tulee edelleenkin painottumaan elintarvikealan toimijoiden omavalvonnan edistämiseen. Erityisesti helposti pilaantuvien elintarvikkeiden valmistusta, käsittelyä ja kuljetusta, kaupanpitoa, tarjoilua ja säilytystä valvotaan jatkuvasti sekä erillisinä projekteina. Tavoitteena ovat turvalliset elintarvikkeet ja kuluttajan terveydensuojelu.

Ympäristökeskus laatii kertomusvuonna saatujen kokemusten perusteella toiset kunnalliset valvontasuunnitelmat elintarvike- ja tuoteturvallisuusvalvontaan sekä tupakkalain- ja terveydensuojelulain valvontaan. Suunnitelmissa otetaan huomioon vuonna 2007 käyttöön otettujen tarkastuskertomusten analyysin perusteella mahdollisesti tarkempi kohteiden riskiluokitus. Tarkastuslomakkeet päivitetään tarvittaessa. Koska lakisääteisten tarkastuksien vaatimukset ovat kiristyneet, joudutaan tarkastusta kohti käyttämään aikaisempaa enemmän aikaa.

Kuva: Ympäristökeskuksen kuva-arkisto

Talousveden ja uimaveden terveydellisen laadun valvonta sekä muusta yleisestä terveysvalvonnasta huolehtiminen yleisillä alueilla sekä uimaloissa ja uimarannoilla kuuluvat edelleen painopisteisiimme. Uimarantojen valvonnassa noudatetaan uutta uimantavesidirektiiviä.

Tuoteturvallisuusvalvonnan laajentamista harkitaan saatujen kokemusten perusteella. Kuitenkin vuonna 2008 henkilövoimavaroja on vain yhden henkilötövuoden verran. Sama mitoitus on tupakkalain valvonnassa. Tuoteturvallisuusvalvonnassa keskitytään edelleen palvelujen turvallisuuden valvontaan.

Elintarvikkeiden ensisaapumipaikkavalvonta valtiollistetaan 1.5.2008. Tällöin Elintarviketurvallisuusvirasto ostaa nämä palvelut kunnilta. Ensisaapumipaikkavalvontaan kohdistettavia resursseja joudutaan tällöin mahdollisesti lisäämään.

Ympäristöterveyden ja ympäristövalvonnan tietojärjestelmä pyritään uusimaan vuonna 2008 nykyisen käytyä vanhaksi ja päivitysongelmien vuoksi. Samalla varmistetaan, että järjestelmä tulee toimimaan ongelmitta uuden laboratoriojärjestelmän kanssa.

Löytöeläinten hoitoa jatketaan aiempaan tapaan vuoden 2007 myönteisten kokemusten perusteella. Vuosi 2007 oli ensimmäinen kokonainen vuosi, jolloin löytöeläinpalvelut ostettiin yksityiseltä yritykseltä. Yhteistyötä niin Helsingin Yliopiston eläinsairaalan kuin vapaaehtoisten eläinsuojelujärjestöjenkin kanssa jatketaan.

[Ymk:n pääsivulle](#)

Toimintakertomus 2007

Ympäristöjohtajan
katsaus
Miljödirektörens
översikt
Director General's
Review

Organisaatio, keskeiset tehtävät,
visio ja arvot

Toiminnalliset tavoitteet

Tärkeimmät saavutukset
avaintuloksittain

Ympäristönsuojelu ja -tutkimus

Ympäristöterveys

Ympäristövalvonta

Ympäristölaboratorio

Hallinto

Kansainvälinen toiminta

Henkilökunta

Talous ja tuottavuus

Ympäristölautakunta

Liitteet

Helsinki-haku

Ympäristövalvonta

Ympäristövalvonta vastaa teollisuus-, maaperä- ja asuin ympäristövalvonnasta sekä siihen liittyvästä neuvonnasta ja lupa- ja ilmoitusmenettelystä.

Ympäristöluvat ja lausunnot	Kemikaalivalvonta
Ilmansuojelu	Pilaantunut maaperä
Meluntorjunta	Asunnot
Jätehuollon valvonta	Päivähoitotilat, koulut, lastenkodit ja vanhainkodit
Vesiensuojelu	Toiminnan suuntaviivat tulevaisuudessa

Ympäristövalvonnan keskeisimmät tulostavoitteet olivat:

- tieto teollisuuden ympäristövaikutuksista ja ympäristöhaittojen vähentäminen
- asuntojen, päivähoitotilojen, koulujen ja vanhainkotien terveyshaittojen selvittäminen ja tarvittavien korjausten aikaansaaminen
- pilaantuneiden maa-alueiden tutkimusten ja kunnostusten valvonta
- lupien, ilmoitusten ja toimenpidepyyntöjen asiantunteva ja joutuisa käsittely

Ympäristöluvat ja lausunnot

Ympäristölautakunta käsitteli 17 ympäristölupahakemusta, jotka koskivat pääasiassa polttoaineen jakelua. Muut lupahakemukset käsittelivät hyvin erilaisia toimintoja. Ympäristölautakunta antoi lisäksi 24 lausuntoa Länsi-Suomen ympäristölupavirastolle tai Uudenmaan ympäristökeskukselle. Niistä 12 oli ympäristölupa-asioita. Vaasan hallinto-oikeudelle ja korkeimmalle hallinto-oikeudelle annettiin neljä lausuntoa. Ympäristölupahakemusten käsittelyajoille asetetut tavoitteet saavutettiin hyvin. Myös kaikki lausunnot annettiin sovittuun määräaikaan mennessä.

Ilmansuojelu

Länsi-Suomen ympäristölupavirasto ja Uudenmaan ympäristökeskus antoivat vuonna 2007 päätökset, joilla saatettiin Helsingin Energian voimalaitosten ja huippu- ja varalämpölaitosten toiminta kokonaisuudessaan uudistetun ympäristönsuojelulain mukaisten yhtenäisten lupamääräysten piiriin. Vuoden 2007 ympäristövalvontasuunnitelman ilmansuojeluosa painottui vuonna 2005 ympäristöluvan saaneiden laitosten valvontaan. Näin todennettiin, miten annettuja lupamääräyksiä oli noudatettu. Havaitut puutteet olivat luonteeltaan teknisiä, eikä lupamääräyksiä merkittävästi rikottu.

Meluntorjunta

Tilapäistä erityisen häiritsevää melua aiheuttavia toimintoja koskevista ympäristönsuojelulain mukaisista ilmoituksista tehtiin 237 päätöstä. Päätöksiä tehtiin 31 % enemmän kuin vuonna 2006.

Ilmoituksista kaksi kolmasosaa koski rakentamista, kuten louhintaa, paalutusta ja murskaustyötä.

Vuonna 2007 Helsingissä oli runsaasti tapahtumia. Merkittävimpiä ulkoilmatapahtumia olivat Euroviisut sekä ensimmäistä kertaa perjantaina järjestetty Taiteiden yö. Näiden myötä koko keskusta-alue täyttyi tapahtumista. Myös Olympiastadionilla ja Kaisaniemen kentällä oli runsaasti konsertteja kesän aikana. Myöhäiseen iltaan kestävien lähellä asuinrakennuksia järjestettävien konserttien haittoja vähennettiin yhteistyössä järjestäjien kanssa ja tarvittaessa rajoittamalla äänitasoja ja konserttien päättymisaikaa. Konserttien meluhaittaa valvottiin melumittauksin.

Ulkoilmatilaisuuksien pito on laajentunut eri puolille kaupunkia. Tässä Helsinki-päivän viettoa Rautatietorilla.

Kuva: Tanja Rajamäki

Rakentamisen kiivas tahti näkyi myös meluntorjunnassa. Suurimpina valvontakohteina olivat keskustan maanalaiset louhinnat, Hakamäentien perusparantaminen ja Vuosaaren satama-alueen rakentaminen. Saneerauskohteista suurin valvontakohde oli Opetushallituksen peruskorjaus. Myös Hanasaaren A-voimalaitoksen purkaminen alkoi.

Jätehuollon valvonta

Purkutöissä on jätehuollon järjestämisen lisäksi huolehdittava pölyämisen estämisestä.

Kuva: Hannu Arovaara

Jätehuollon valvonta kohdistui mm. autokorjaamoiden sekä graafisen alan ja Tattarisuon teollisuusalueen yritysten jätehuollon epäkohtien korjaamiseen sekä rakennus- ja purkujätehuollon valvontaan. Kiinteistöille tiedotettiin käytössä olevia ja käytöstä poistettuja öljysäiliöitä koskevista vaatimuksista. Lisäksi käsiteltiin hakemuksia käytöstä poistettujen öljysäiliöiden jättämiseksi maaperään.

Venesatamien jätehuollon valvonnassa tarkastettiin 126 venesatamaa ja tarkastusten tuloksista koottiin raportti. Euroopan meriturvallisuusvirasto teki tarkastuskäynnin Suomeen ja tutustui myös venesatamien jätehuollon valvontaan Helsingissä.

Vesiensuojelu

Vesiensuojelulausuntoja annettiin pääasiassa vesilain mukaisista merialueen ruoppaus- ja täyttöhakemuksista, vesijohtojen ja viemäreiden rakentamisesta merialueelle sekä väylälinjausten muuttamishakemuksista. Ympäristölautakunta antoi lausunnot 16 hakemusasiasta ja käsiteli 12 päätösasiaa. Tärkein yksittäinen asia oli edelleen Vuosaaren sataman rakentaminen ja siihen liittyvät lausunnot jatko- ja muutoslupahakemuksista sekä vesistötöiden ja lupamääräysten yleinen valvonta.

Lisäksi ympäristökeskus käsiteli vesihuoltolain mukaisia vapautushakemuksia, antoi lausuntoja viemäriverkostojen ulkopuolella olevien kiinteistöjen jätevesien käsittelystä sekä tarkasti valitusten perusteella vesistöjä ja jätevesiä. Lisäksi tärkeillä pohjavesialueilla seurattiin useissa kohteissa rakentamisen vaikutusta pohjaveteen. Tärkein yksittäinen hanke oli Helsingin kaupungin hulevesistrategian valmistelu.

Kemikaalivalvonta

Kemikaalivalvonnassa toteutettiin ensimmäisen kerran kemikaalilain mukaista valvontasuunnitelmaa. Suunnitelman mukaisesti tarkastettiin muun muassa kemikaalien luokitus, päällysmerkinnät, pakkaus ja käyttöturvallisuustiedote sekä kemikaalitietojen toimittaminen kemikaalirekisteriin. Myös kemikaalien vähittäismyyntipaikkoihin tehtiin tarkastuksia.

Ympäristökeskus antoi pelastuslaitokselle asiantuntija-apua kemikaalionnettomuuksissa ja vaaratilanteissa.

Pilaantunut maaperä

Selvitysten mukaan Helsingissä on noin 600 aluetta, joiden arvioidaan olevan mahdollisesti saastuneita, mutta joilla ei ole välitöntä tutkimus- tai puhdistustarvetta. Vuosittain noin sadan kohteen maaperää tutkitaan tai kunnostetaan tai näitä toimia suunnitellaan.

Pilaantuneeksi epäilty alue. Kuva: Eija-Leena Ranta

Tutkimus- ja kunnostusalueille sekä käsittelypaikoille tehtiin 535 tarkastuskäyntiä. Myllypuron entisen kaatopaikan kunnostusalueelle rakennettiin pilaantuneesta maasta kasatun kartiomäen päälle painopenkka. Näin joudutetaan läjitysmassan mahdollisia painaumuksia ennen varsinaisen kartiomäen rakentamista lopulliseen virkistyskäyttöön.

Vuosaaren uusien satama- ja työpaikka-alueiden kunnostus saatiin päätökseen. Viikinmäen asuinkäyttöön muutettavan entisen ampumarata-alueetta puhdistettiin edelleen. Pasilan konepaja-alueen asuinkäyttöön tulevan lounaisosan, Hakamäentien perusparannusalueen ja Musiikkitalon tontin maaperän kunnostustyöt jatkuivat. Myös neljä vuotta käynnissä ollut bussivarikon tontin puhdistaminen huokoskaasutekniikalla jatkui.

*Rautasyanidin värjäämää maata ja vettä puhdistuskohteessa.
Kuva: Eija-Leena Ranta*

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista tuli voimaan 1.6.2007. Tämän jälkeen vireille tulleeisiin puhdistusilmoituksiin sovellettiin asetuksen säännöksiä. Niiden mukaan pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioidaan jokaiselle kohteelle erikseen soveltaen säädettyjä pilaantuneisuuden pitoisuusarvoja.

Ympäristökeskus teki 24 maaperän puhdistamispäätöstä pilaantuneen maan kunnostamiseen vaadittavista ilmoituksista. Kaksi maaperän puhdistamista koskevaa ympäristölupahakemusta tuli vireille.

Maaperää kunnostettiin yhteensä 51 kohteessa. Kunnostuskohteista 19 aluetta puhdistettiin asuinkäyttöön ja 16 teollisuus- tai toimistokäyttöön. Maaperää puhdistettiin myös 16 katu- tai yleisellä alueella. Vuoden 2007 mittavimmat puhdistustyöt tehtiin Musiikkitalon tontilla ja asuinkäyttöön muutettavilla Viikinmäen entisellä ampumarata-alueella ja Pasilan entisellä konepaja-alueella.

Yleisimmin alueet puhdistettiin kaivamalla likaiset maat muualle asianmukaisesti käsiteltäväksi. Käsittelyyn tai loppusijoitukseen siirrettiin yhteensä yli 300 000 tonnia pilaantunutta maata. Arabianrannan pohjoisosan ja Toukorannan kaava-alueilla myös eristettiin metallien ja öljyn pilaamia maita 0,5-1 metrin paksuisen eristekerroksen ja osin paalulaatan alle kortteli-, katu- ja puistoalueilla.

Rakennusvirasto käsitteli tai varastoi edelleen viidellä pilaantuneen maan käsittelyalueella öljyn tai raskasmetallien pilaamia maita. Viikissä kompostoituihin pääasiassa öljyn pilaamia maita noin 10 000 m³. Kyläsaarella käsiteltiin lähinnä Arabianrannan työmaan massoja yhteensä noin 41 000

m³. Lisäksi Kyläsaarenkatu 8:n kuivatusaltaiden kautta kulki noin 4 700 kuutiometriä Helsingin Sataman pilaantuneita ruoppausmassoja. Vuosaaren välivarastokentällä varastoitui metallien voimakkaasti pilaamia maita noin 2 200 m³.

Lievästi pilaantuneita massoja käytettiin hyödyksi maanrakennuskohteissa. Vuosaaren satama-alueelta kaivettiin arseenin lievästi pilaamia maita, jotka sijoitettiin sataman maaliikenneyhteyksien suojaksi rakennettavan meluesteen sisäosiin. Meluvalliin sijoitettiin myös muualta tuotuja lievästi pilaantuneita maita.

Asunnot

Asuntojen terveyshaittoja koskevia tarkastuspyyntöjä otettiin vireille 493, mikä on lähes yhtä paljon kuin edellisenä vuonna. Tapauksista 33 % saatiin käsittelyyn kahden kuukauden kuluessa vireilletulosta. Vuoden aikana ratkaistiin 551 tapusta, mikä on selvästi edellisvuotta enemmän.

Vuoden lopussa oli vireillä noin 290 terveyshaitta-asiaa, mikä on saman verran kuin edellisen vuoden lopussa. Noin puoleen tarkastuspyynnöistä oli syynä epäily kosteus- ja homevaurioista. Uusia (1–10 vuotta vanhoja) asuntoja koskevat valitukset, joiden syynä olivat epäilyt materiaalipäästöistä, eivät lisääntyneet edellisvuosista. Meluvalitusten määrä pysyi ennallaan eli niitä oli noin 10 % tarkastuspyynnöistä

Kosteus- ja homevaurio on edelleen tavallinen syy terveyshaittoihin. Tässä patterivuoto on aiheuttanut homekasvuston lattiapinnoitteen alle. Kuva: Anne Hernesmaa

*Muovimaton ja mattoliiman aiheuttaman terveyshaitan poistaminen
vaatii mittavan korjauksen, jossa mm. lattialiima on hiottava
huolellisesti pois. Kuva: Taija Poutiainen*

Päivähoitotilat, koulut, lastenkodit ja vanhainkodit

Päivähoitotiloja, kouluja, muita oppilaitoksia, lastenkoteja ja vanhainkoteja koskevia tarkastuspyyntöjä tuli vireille yhteensä 62. Ensisijaisesti yhteydenoton syynä olivat sisäilman laatuun liittyvät terveyshaittaepäilyt, erityisesti ilmanvaihdon puutteet sekä kosteus- ja homevauriot.

Tilojen käyttöönottoa tai toiminnan muuttamista koskevia ilmoituksia käsiteltiin vuoden aikana 16. Käsitellyistä ilmoituksista neljä koski päivähoitotiloja, viisi kouluja, viisi muita oppilaitoksia, yksi vanhainkoteja ja yksi lastenkoteja. Lausuntoja tilojen uudisrakentamis- ja peruskorjaussuunnitelmista tai tilojen soveltuvuudesta esitetynlaiseen käyttöön annettiin 37. Ilmoituksista ja lausunnoista 94 % ratkaistiin alle neljässä kuukaudessa vireilletulosta.

Toiminnan suuntaviivat tulevaisuudessa

Ympäristöterveydenhuollon valvonnan maksullisuus laajeni. Samalla kunnilta edellytetään keskusviranomaisten ohjeiden pohjalta laadittua valvontasuunnitelmaa.

Teollisuuden ympäristövalvonnassa panostetaan ennakkovalvonnan lisäksi aiempaa enemmän jälkivalvontaan ja neuvontaan. Valvontasuunnitelmien avulla pystytään valvontaa kohdentamaan aiempaa paremmin.

Kaava- ja rakennushankkeiden mukainen pilaantuneen maan tutkimus- ja kunnostustoiminta tulee jatkumaan vähintään nykyisen laajuisena. Maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista annettu valtioneuvoston asetus asetti normipohjan maaperän puhdistamishankkeille. Puhdistamistarve ja -tavoitteet arvioidaan joka kerta kohdekohtaisesti ympäristö- ja terveysriskin arvioinnin perusteella. Yhteistyössä kaupungin eri hallintokuntien kanssa varmistetaan myös, että tutkimustiedot ja muu selvitysaineisto kootaan ja tietoja käytetään maaperän tutkimus- ja puhdistustarpeen arvioinnissa oikea-aikaisesti ja luotettavasti. Helsingin mahdollisesti saastuneet alueet ja jo kunnostetut kohteet liitetään valtion maaperän tilan tietojärjestelmään.

Asunnontarkastuksen toimenpidepyyntöjen määrä pysynee nykyisellään. Pidentynyt odotusaika vireilletulosta käsittelyn aloittamiseen pyritään lyhentämään alle kahteen kuukauteen.

Copyright 2008 Helsingin kaupungin ympäristökeskus

[Ymk:n pääsivulle](#)

Toimintakertomus 2007

Ympäristöjohtajan
katsaus
Miljödirektörens
översikt
Director General's
Review

Organisaatio, keskeiset tehtävät,
visio ja arvot

Toiminnalliset tavoitteet

Tärkeimmät saavutukset
avaintuloksittain

Ympäristönsuojelu ja -tutkimus

Ympäristöterveys

Ympäristövalvonta

Ympäristölaboratorio

Hallinto

Kansainvälinen toiminta

Henkilökunta

Talous ja tuottavuus

Ympäristölautakunta

Liitteet

Helsinki-haku

Ympäristölaboratorio

Ympäristölaboratorio tuottaa ympäristökeskuksen muille yksiköille mikrobiologisia ja kemiallisia analyysejä sekä mittaus- ja kalibrointipalveluja. Tuotamme analyysipalveluja myös muille virastoille ja laitoksille sekä yrityksille ja kuntalaisille.

- Elintarvikeanalyysit
- Vesianalyysit
- Ympäristönäytteiden analyysit
- Toiminnan kehittäminen
- Tulevaisuuden toimintalinjat

Kuva: Helsingin ympäristökeskus / Virpi Peltola

Vahvoja tutkimusalueitamme ovat:

- talous-, uima-, jäte- ja vesistövedet
- elintarvikkeiden mikrobi, vieraat aineet, lisäaineet ja koostumus
- sisä- ja ulkoilman haitta-aineet
- kosteuden vaurioittamien rakennusmateriaalien mikrobiutkimukset
- pilaantunut maaperä
- jätteiden kaatopaikkakelpoisuus

Laboratorio toimii Mittatekniikan keskuksen akkreditoimana testauslaboratoriona. Pätevyysalueemme on elintarvike-, vesi- ja ympäristönäytteiden kemiallinen ja mikrobiologinen testaus.

Laboratorio noudattaa analyysitoiminnassaan laatujärjestelmää, joka on rakennettu standardin SFS-EN ISO/IEC 17025 mukaiseksi. Kaikkiaan laboratoriossa on akkreditoitu noin 160 kemiallista ja

mikrobiologista menetelmää. Akkreditointi kattaa keskeiset laboratorion toiminnassa tarvittavat analyysit.

Tärkeimpiä asiakkaitamme Helsingin kaupungin organisaatiossa ovat Helsingin Vesi, Helsingin Energia, Helsingin Satama, liikuntavirasto, rakennusvirasto ja kiinteistövirasto. Ulkoisia asiakkaitamme ovat muun muassa elintarvikealan toiminnanharjoittajat, muiden kuntien ympäristöterveydenhuolto, vesiensuojeluyhdistykset, vesilaitokset, konsulttitoimistot, kiinteistöyhtiöt, elintarviketurvallisuusvirasto ja Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta (YTV).

Erilaisista vesi-, elintarvike- ja ympäristönäytteistä tehtiin vuoden 2007 aikana 200 329 analyysia, joista 44 683 oli mikrobiologisia ja 155 646 kemiallisia. Analyysien kokonaismäärä kasvoi 19,7 % edellisvuodesta. Kaikkiaan tuotettujen analyysien kokonaisarvo oli 2,51 miljoonaa euroa, mikä on 14,6 % edellisvuotta enemmän.

Analyysimäärät kasvoivat voimakkaasti alkuvuoden poikkeuksellisen suurten tilausten ansiosta. Kasvua vauhditti myös se, että Vantaan laboratorio lopetti analyysitoimintansa marraskuussa lähettämällä loppuvuoden näytteet Helsingin laboratorioon tutkittaviksi.

Vantaan laboratorion toiminta lopetettiin, koska Helsinki, Vantaa, Espoo ja Kauniainen päättivät perustaa yhteisen Metropolilab-nimisen pääkaupunkiseudun kuntia palvelevan laboratorion. Metropolilab muodostettiin Helsingin kaupungin organisaatioon yhdistämällä Helsingin ja Vantaan laboratorioiden toiminnot ja henkilöstö. Uusi laboratorio aloitti toimintansa 1.1.2008 Viikin tiedepuistoon sijoittuvissa laboratoriotiloissa. Vantaalle jäi näytteiden vastaanottopiste.

Vuoden 2007 toimintaa sävytti voimakkaasti Metropolilabin suunnittelu, uusien tilojen suunnittelu ja rakentaminen sekä aivan vuoden loppuun ajoittunut muutto Helsinginkadun tiloista Viikin tiedepuistoon. Metropolilab-hankkeen läpiviemisessä laboratorio sai ratkaisevalla tavalla apua ympäristökeskuksen hallintoyksiköltä, mikä mahdollisti laboratoriolle ennätyksellisen toiminnallisen tuloksen tekemisen yhtä aikaa varsin työllistävän liikelaitostumisen ja muuton kanssa.

Elintarvikeanalyysit

Kuva: Helsingin ympäristökeskus / Virpi Peltola

Elintarvikkeiden mikrobiologisia analyysejä tehtiin edelleen pääasiassa kunnallisen elintarvikevalvonnan näytteistä tai yritysten omavalvontanäytteistä. Ruokamyrkytysepidemiat ja muut sairastumisepäilyt olivat tärkeä osa laboratorion mikrobiologista toimintaa.

Laboratorio vastasi jauhelihan hygieenisen laadun ja kemiallisen koostumuksen tutkimushankkeen analyyseistä. Vuoden aikana saatiin poikkeuksellisen paljon histamiinimääritysten toimeksiantoja, jotka liittyivät pääosin ensisaapumispaikkojen valvontaan tai kalatukkujen omavalvontaan. Vierasainetutkimuksin analysoitiin torjunta-aineiden jäämiä erilaisista kasvikunnan tuotteista.

Elintarvikenäytteitä tutkittiin myös aistinvaraisesti. Tyypillisiä aistinvaraisesti havaittavia virheitä elintarvikkeissa olivat poikkeuksellinen ulkonäkö, vieraat ainesosat, käyneen tai pilaantuneen haju tai maku sekä kemikaalimainen tai muutoin epämiellyttävä haju tai maku.

Vesianalyysit

Jätevesi-, vesistövesi- ja vesijohtovesinäytteet olivat edelleen suurin erillinen näyteryhmä laboratorion toiminnassa. Jätevesinäytteet ovat Viikinmäen jätevedenpuhdistamon käytönohjaus- ja valvontanäytteitä, kunnallisia jätevesiä ja teollisuusjätevesiä. Vesistövedet kuuluvat Helsingin ja Espoon merialueiden veloitettarkkailuihin ja vesijohtovedet Helsingin Veden kanssa tehtyyn valvontatutkimusohjelmaan.

Laboratorio oli edelleen mukana Vuosaaren sataman maaväylien rakentamisen vesitutkimuksissa, samoin kuin E18-moottoritiehankkeen rakentamiseen liittyvissä pohja- ja kaivosvesitutkimuksissa.

Uimarantojen ja -altaiden vesiä, pohjavesiä sekä kaatopaikkojen suotovesiä analysoitiin tutkimuksen ja valvonnan yhteydessä sekä ja ulkopuolisten toimeksiannoista.

Yksityisestä toimeksiannosta määritettiin vesinäytteistä vesakon ja rikkakasvien torjuntaan käytettävää atratsiinia.

Ympäristönäytteiden analyysit

Laboratorio tuotti kemiallista analytiikkaa tutkimushankkeisiin, joissa selviteltiin maaperän pilaantumista, jätteiden kaatopaikkakelpoisuutta ja sedimenttien haitta-aineita. Ulkoilman leijuvan pölyn, laskeuman ja typpidioksidin tutkimuksia jatkettiin YTV:n toimeksiannosta. Asumisterveyteen liittyviä sisäilmatutkimuksia jatkettiin yhteistyössä ympäristöterveydenhuollon kanssa muun muassa VOC- ja hometutkimuksin. Laboratorio osallistui tutkimukseen, jolla selvitettiin valkoposkiahnien ulosteitten vaikutusta uimaveden hygieeniseen laatuun.

Toiminnan kehittäminen

Laboratorio osallistui EU-hankkeena toteutettuun kompostien, lietteiden ja maanäytteiden *E.coli*- ja salmonellamenetelmien validointiprojektiin. Mikrobiologisessa tutkimuksessa validoitiin uusi menetelmä *Bacillus cereus*-toksiinin määrittämiseksi. Vesitutkimuksia varten laboratorioon hankittiin uusi automaattinen titraattorijärjestelmä ja sen avulla saadaan automatisoitua mm. veden kemiallinen hapenkulutus- ja happimääritys. Orgaanisessa analytiikassa saatiin käyttöön uusi head-space-yksikkö, jonka avulla haihtuvien yhdisteiden analytiikka monipuolistuu ja tehostuu.

Tulevaisuuden toimintalinjat

Ympäristölaboratorion toiminta ympäristökeskuksen osana loppui 31.12.2007. Näin päättyi pitkä, 123 vuotta kestänyt ajanjakso, jolloin laboratorio toimi Helsingin kaupungin viraston osana ensin terveysvirastossa ja sitten ympäristökeskuksessa. Analyysitoiminta kuitenkin jatkuu entiseen tapaan, mutta nyt erillisenä liikelaitoksena Viikin tiedepuistossa. Uskomme, että MetropoliLab kykenee jatkossa uudistunein voimin tarjoamaan entistä laajempaa ja kilpailukykyisempää palvelua kaikille pääkaupunkiseudun kunnille sekä muille entisille ja myös uusille asiakkailleen.

Kuva: Niklas Sjöblom / Taivasalla.net

Copyright 2008 Helsingin kaupungin ympäristökeskus

Ymk:n pääsivulle

Toimintakertomus
2007

Ympäristöjohtajan
katsaus
Miljödirektörens
översikt
Director General's
Review

Organisaatio, keskeiset
tehtävät, visio ja arvot

Toiminnalliset tavoitteet

Tärkeimmät saavutukset
avaintuloksittain

Ympäristönsuojelu ja -
tutkimus

Ympäristöterveys

Ympäristövalvonta

Ympäristölaboratorio

Hallinto

Kansainvälinen toiminta

Henkilökunta

Talous ja tuottavuus

Ympäristölautakunta

Liitteet

Helsinki-haku

Hallinto

Hallintoyksikkö antaa tukipalveluja johdolle ja oikeudellista neuvontaa muille yksiköille. Hallinto myös vastaa ympäristökeskuksen viestinnästä, keskitetystä asiakaspalvelusta, henkilöstö- ja taloushallinnosta, kehittämisestä, tietohallinnosta sekä ympäristölautakunnan tukipalveluista.

- Asiakaspalvelu
- Viestintä
- Tietohallinto
- Laadun kehittäminen
- Työhyvinvoinnin kehittäminen
- Tulospalkkaus
- Yhteistoiminta
- Tulevaisuuden toimintalinjat

Asiakaspalvelu

Asiakaspalvelun toimintalinjojen mukaisesti tammikuussa keskitettiin päivystys ja neuvonta Helsinginkatu 24:n 1. kerrokseen. Päivystävä terveystarkastaja, neuvova ympäristötarkastaja ja yleisneuvonta palvelevat nyt yhdessä puhelinnumerossa (310 13000). Numero päivysti arkisin klo 9-15. Järjestely palveli paremmin myös käyntiasiakkaita, jotka näin saivat asiantuntijoilta vastaukset kysymyksiinsä yleensä välittömästi virastossa asioidessaan.

Yhdistettyyn päivystys- ja neuvontapisteeseen tuli vuoden aikana yli 15 000 yhteydenottoa. Sähköpostitse otettiin yhteyttä yli 1 000 kertaa ja puhelimitse yli 11 000 kertaa. Käyntiasiakkaita oli noin 3 000. Yleisimmin neuvonnasta tiedusteltiin asuntojen tuhohyönteisten torjunnasta, asuntojen terveyshaitoista, elintarvike- ja terveysvalvonnasta sekä erilaisista ilmoituksista ja luvista. Myös jätteet ja kierrättäminen kiinnostivat kansalaisia useiden satojen puheluiden verran. Eniten puheluita tuli touko- ja lokakuussa, vähiten joulukuussa.

Tuhohyönteiset askarruttivat kuntalaisia myös vuonna 2007. Kuvassa faaraomuurahainen. Kuva: Helsingin ympäristökeskuksen kuvapankki

Asiakaspalvelun henkilökunta esitteli ympäristökeskuksen toimintaa 18 vierailuryhmälle. Ryhmistä valtaosa oli ammatillisten oppilaitosten ja lukioiden opiskelijoita. Ympäristöasioiden hoitamista Helsingissä ja Suomessa esiteltiin myös neljälle aasialaiselle ryhmälle.

Ympäristökeskus tuotti Helsingin uimarantahistoriasta kertovan verkkonäyttelyn sekä Helsingin uimarantojen historiikin.

Uimamaistereita vuodelta 1890. Kuva: © Helsingin kaupunginmuseon kuva-arkisto

Ympäristökeskus myös kierrätti Helsingin luonnonvaraisista eläimistä kertovaa julistenäyttelyä Eläimenä Helsingissä kirjastoissa ja muissa yleisissä tiloissa.

Asiakaspalvelussa oli vuoden aikana esillä kuusi erilaista näyttelyä, joissa esiteltiin mm. luontoa, eläimiä ja ilmastomuutosta. Lapsille annettiin tilaa Kallio Kipinöi tapahtuman yhteydessä, kun viraston ikkunoita koristivat Ebeneser-koulun oppilaiden piirustukset.

Ilmastomuutosnäyttely asiakaspalvelutilassa.

Kuva: Johanna af Hällström

Neuvonnan katutasen ikkunassa olevalla sähköisellä ilmoitustaululla tiedotettiin ympäristökeskuksen ajankohtaisista asioista sekä esitettiin YTV:n mitaamat reaaliaikaiset tiedot Kallion kaupunginosan ilmanlaadusta. Uimarantakaudella näytöllä kerrottiin lisäksi uimaveden hygieenistä laadusta sekä uimarantojen ja Helsingin merialueen levätilanteesta.

Asiakaspalvelun vuorovaikutustaitoja kehitettiin mm. järjestämällä yhdessä Suomen Puheopiston kanssa tilaisuus, jossa tilanteita lähestyttiin forum-teatterin keinoin.

Viestintä

Kertomusvuoden painopisteitä olivat sähköinen viestintä ja ajankohtaisviestinnän lisääminen. Yleisötapahtumissa saavutettiin viraston historian kaikkien aikojen ennätys: 20 tilaisuutta. Myös tiedotustilaisuuksia (5 kpl) järjestettiin enemmän kuin koskaan aiemmin.

Vuoden lopulla valmistui ympäristökeskuksen ensimmäinen multimedia vierailu- ja koululaisryhmiä varten.

Kaikkiaan viestimille lähetettiin ennätykselliset 120 (edellisvuonna 75) tiedotetta. Lukuun eivät sisälly luontoretkitiedotteet eivätkä Harakan luontokeskuksen tiedotteet. Helsingin uimarantahistoriikin valmistuttua julistettiin muistelokilpailu Helsingin uimarannoista. Kisaan osallistui parikymmentä nykyistä tai entistä helsinkiläistä. Kirjoitukset julkaistaan ympäristökeskuksen nettisivuilla keväällä 2008.

Esitteitä tai verkko-oppaita tuotettiin seitsemän (edellisvuonna kahdeksan). Kysytyin esite oli Kodin kutsumattomat vieraat -esite, jossa annetaan tunnistus- ja torjuntaneuvoja asuntojen tuohyönteisten varalle. Sisäiseen käyttöön tuotettiin Esitteen tekeminen -laatuohje hankelomakkeineen. Ympäristökeskuksen ulkomaisia tapaamisia varten tuotettiin julkaisu Achievements and challenges of sustainable development in Helsinki.

Heinäkuun helteillä julkista keskustelua kirvoitti Espan puiston etova haju. Ympäristölaboratorion tutkimuksissa sen lähteeksi paljastui lehmuksesta erittyvän kirvojen ulosteen eli mesikasteen tuottama voihapo.

Espan kohukirva.

Kuva: Päivi Munne, Helsingin ympäristökeskus

Yleisötapahtumien järjestämisessä tehtiin tiivistä ja tuloksekasta yhteistyötä Lasipalatsin Kohtaamispaikan kanssa. Keväällä ja alkukesästä pidettiin Lasipalatsissa kuusi yleisöinfoa ja syksyllä kaksi menestyksekkästä asumisiltapäivää aiheena asuntokaupan koukerot, kodin tuohyönteiset ja asunnon sisäilmaongelmat.

Asumisasiat kiinnostivat Lasipalatsissa. Kuva: Triina Kiviniemi

Merkittävimmät tapahtumat, joissa ympäristökeskus oli mukana, olivat Ilmastonmuutosiltapäivä, Helsingin varautumissuunnitelman esittely- ja keskustelutilaisuus, Maailman ympäristöpäivä sekä Tornien taisto.

Tornien taistelijat kamerallaan vangitsi Mari Hohtari
© Helsingin kaupungin kuvapankki

Euroviisuihin ympäristökeskus osallistui järjestämällä englanniksi opastetun, ilmaisen saaristoluontoristeilyn.

Ulkoista viestintää mitattiin edellisvuosien tapaan jatkamalla omaa julkisuusseurantaa. Tietoja kerättiin mm. henkilökunnan antamista haastatteluihin ja pitämistä esitelmistä sekä ympäristökeskuksen lähettämistä tiedotteista ja järjestämistä tapahtumista. Yhteydenottoilastojen perusteella eniten toimittajia askarruttivat Helsingin ilman laatu, luonto ja asuntokauppa-asiat. Viestimille annettiin edellisvuoden tapaan noin 200 haastattelua. Kaikkiaan ympäristökeskuksen asiantuntijat pitivät 35 esitelmää ympäristökeskuksen ulkopuolella.

Mediataitojen hallinta –kurssi uusittiin neljännen kerran. Pelkästään verkkolehdenä ilmestyvä sisäinen tiedotuslehti Ympyrä ilmestyi 21 kertaa.

Tietohallinto

Tietohallinnon merkittävin työ oli uuden laboratorioliikelaikoksen, MetropoliLabin, tietotekninen tukeminen. Uudelle liikelaitokselle valittiin SysOpenDigian LIMS-tietojärjestelmä. Liikelaikoksen muuttaessa uusiin tiloihin oli myös tietoliikennenyhteyksien rakentaminen ajankohtaista. Laboratorion liikelaitostuminen toi mukanaan uusia tarpeita laboratoriojärjestelmälle. Tällainen oli mm. laskutus LIMS-ohjelmistosta.

Tarkastajien kenttätöskentelystä kannettavien tietokoneiden kanssa tehtiin selvityksiä ja hankittiin muutama kannettava testikäyttöön.

Tietohallinto avusti puhelinuudistuksessa, jossa otettiin käyttöön GSM-puhelimet lankapuhelinten sijaan. Kosti-tilausten käsittelyjärjestelmä ja M2-matkanhallintaohjelmisto otettiin käyttöön vuoden 2007 aikana.

Asiakaspalvelun parantamiseksi tietohallinto määritteli viraston asiointin nykytilannetta ja sähköisen asiointin tavoitetilaa. Tarkoitus on saada sähköinen asiointi käynnistetyksi mahdollisimman pian.

Ympäristökeskus tuotti www-sivuille verkkonäyttelyn. Virasto otti käyttöön ruotsinkieliset uudet www-sivut.

Laadun kehittäminen

Viraston kehittämisen painopistealueita täsmennettiin itsearviointien avulla. Kertomusvuonna itsearvioitiin kaikki EFQM -arviointialueet ja tulospalkkiojärjestelmä. Lisäksi kehitettiin prosesseja. Laboratorion laatuja järjestelmän ylläpito auditointiin. Esimiestyön kehittämiseksi viraston neljän vastuualueen esimies sai valmiiksi EVA-kurssin.

Työhyvinvoinnin kehittäminen

Kuva: Niklas Sjöblom / Taivasalla.net

Ympäristökeskuksessa ei toteutettu kaupungin yhteistä työhyvinvointikyselyä, koska vuoden 2006 kyselyn tulosten edellyttämät toimenpiteet olivat osittain toteuttamatta. Yksiköissä jatkettiin useammalle vuodelle ajoittuvan työhyvinvoinnin toimenpideohjelman täytäntöönpanoa. Ohjelman tavoitteena tavoitteena on määrätietoisesti poistaa työhyvinvointia huonontavat tekijät.

Tulospalkkaus

Ympäristökeskuksessa oli edelleen käytössä tasapainotettuun mittaristoon (BSC) perustuva tulospalkkiojärjestelmä. Asetetut tavoitteet saavutettiin 84-prosenttisesti. Henkilöstölle maksettiin tuloksiin perustuvat viraston historian yhdeksännet tulospalkkiot, jotka olivat keskimäärin 1 244 euroa/työntekijä.

Yhteistoiminta

Viraston toiminnan ja henkilöstön kannalta keskeiset asiat käsiteltiin henkilöstötoimikunnassa. Tällaisia asioita olivat muun muassa tulosbudjetti ja sen seuranta, talousarvio ja erityisesti viraston strategia. Henkilöstötoimikunta kokoontui neljä kertaa.

Tulevaisuuden toimintalinjat

Hallintoyksikön toiminnassa ja kehittämisessä noudatetaan viraston strategiaa, jonka mukaisesti hallinto kehittää keskitettyä asiakaspalvelu- ja neuvontatoimintaa yhteistyössä ympäristökeskuksen muiden yksiköiden ja kaupungin asiakaspalveluverkoston kanssa. Erityisenä painoalueena tulee olemaan sähköisen asiainnin ja verkkoviestinnän kehittäminen ja asiakaspalautteen hyödyntäminen.

Sisäisen palvelun painoalueena tulee olemaan taloushallintopalvelujen tehostaminen. Sähköistä asioidenhoitoa kehitetään hankintoihin ja matkustamiseen liittyvien asioiden hoidossa.

Kuva: Niklas Sjöblom / Taivasalla.net

Copyright 2008 Helsingin kaupungin ympäristökeskus

[Ymk:n pääsivulle](#)

Toimintakertomus 2007

Ympäristöjohtajan
katsaus
Miljödirektörens
översikt
Director General's
Review

Organisaatio, keskeiset tehtävät,
visio ja arvot

Toiminnalliset tavoitteet

Tärkeimmät saavutukset
avaintuloksittain

Ympäristönsuojelu ja -tutkimus

Ympäristöterveys

Ympäristövalvonta

Ympäristölaboratorio

Hallinto

Kansainvälinen toiminta

Henkilökunta

Talous ja tuottavuus

Ympäristölautakunta

Liitteet

Kansainvälinen toiminta

Pohjoismaiden suurten kaupunkien ympäristöindikaattoriryhmän työ jatkui. Työryhmä julkaisi syyskuussa teemaraportin, jossa vertailtiin Göteborgin, Helsingin, Kööpenhaminan, Malmön, Oslon, Reykjavikin ja Tukholman päästöjä vesistöihin sekä luonnonsuojelualueita ja viheraluetarjontaa. Raportti esiteltiin marraskuussa kaupunkien vuotuisessa yhteistyökokouksessa Malmössä.

taivasalla.net

Niklas Sjöblom 21.6.2005

Kuva: Niklas Sjöblom / Taivasalla.net

Ympäristökeskus, Elinkeinopalvelut ja Tukkutori saivat Pohjoismaiselta ministerineuvostolta rahoituksen hankkeeseen, jossa vertaillaan pohjoismaiden isoissa kaupungissa meneillään olevia PK-yritysten ja kaupungin yhteistyömenettelyitä. Yhteistyössä Tallinnan kaupungin kanssa toteutettiin ekotukitoiminnan kehittämishanke EU:n Interreg-rahoituksen turvin.

Ympäristökeskus osallistui Turun yliopiston täydennyskoulutuskeskuksen koordinoimaan BSR -Eagle Interreg IIIB –hankkeeseen. BSR -Eagle tarjosi mahdollisuuden osallistua mm. Itämeren alueen merellisen luontokeskusverkoston tapaamisiin, luontokouluopettajien täydennys-koulutukseen sekä luonto-/ympäristökoulun opettajan käsikirjan tekoon.

Ympäristökeskus oli edelleen mukana kansainvälisessä, Merentutkimuslaitoksen koordinoimassa Alg@line-projektissa. Siinä seurataan tosiaikaisesti Itämeren tilan muutoksia, kuten levätilannetta. Tutkimuksessa käytetään mm. matkustaja- ja kauppalaivoille asennettuja automaattisia mittalaitteita.

Vuonna 2007 Helsingin ympäristökeskus ylläpiti ja huolsi Kristina Brahen mittalaitteiston, analysoi vesinäytteet, vastasi mittaustulosten laadunvarmistuksesta ja raportoi tulokset. Näytteitä saatiin aikaisempaa paremmin Helsingin rannikkovesistä Kristina Brahen lähellä rannikkoa kulkevan reitin ansiosta. Matkustajalaivojen tulokset täydentävät Helsingin ja Espoon merialueiden perinteistä tutkimusta, kuten levien horisontaalista ja ajallista vaihtelua sekä kumpuamisilmiötä. Mittaustulokset

ovat nähtävissä [Itämeriportaali](#)ssa.

Kuva: Niklas Sjöblom / Taivasalla.net

Yhteistyötä pilaantuneen maan tutkimus- ja kunnostushankkeessa Pietarin kaupungin kanssa jatkettiin ympäristöministeriön ja suomalaisten kaupunkien (Helsinki, Lahti, Tampere ja Turku) toteuttaman City Twinning -ohjelman merkeissä. Helsingissä järjestettiin pietarilaiselle yhteistyötaholle seminaari, jossa esiteltiin Suomen pilaantuneen maaperän tietorekistereitä, puhdistuskäytäntöjä ja lainsäädäntöä. Lisäksi jatkettiin öljy-yhdisteiden likaamaan alueen tutkimuksia Pietarissa ja huokosilmatekniikkaan perustuvan kunnostuskokeen suunnittelua. Lisäksi ympäristökeskus osallistui Pietarissa järjestettyyn Suomi-päivään.

Helsingin ja Pietarin yhteistyöhanke kestävän kehityksen indikaattorikehittelyssä päättyi vuoden lopussa. Helsingin kestävän kehityksen yleisindikaattoriraportista laadittiin venäjänkielinen versio ympäristöministeriön rahoittamana.

Ympäristökeskus osallistui Eurocities Environment Forumiin, melutyöryhmän sekä Greening the Local Economy -ryhmän työskentelyyn. GTLE -työryhmän tavoitteena on koota yhteen kokemukset elinkeinoelämän ja kaupungin yhteistyöstä eurooppalaisissa isoissa kaupungeissa.

Toimintavuoden aikana jatkui Eurocities-järjestön koordinoima ja EU:n rahoittama Urban Matrix -yhteistyöhanke. Siinä kehitetään eurooppalaisten kaupunkien kestävän kehityksen arviointia ja seurantaa sekä tuotetaan aihealuetta koskevaa vertailevaa tietoa ja tietokantoja suunnittelijoiden ja päätöksentekijöiden käyttöön. Helsingin vastuuorganisaatioita ovat tietokeskus ja ympäristökeskus.

[Ymk:n pääsivulle](#)

Toimintakertomus 2007

Ympäristöjohtajan
katsaus
Miljödirektörens
översikt
Director General's
Review

Organisaatio, keskeiset tehtävät,
visio ja arvot

Toiminnalliset tavoitteet

Tärkeimmät saavutukset
avaintuloksittain

Ympäristönsuojelu ja -tutkimus

Ympäristöterveys

Ympäristövalvonta

Ympäristölaboratorio

Hallinto

Kansainvälinen toiminta

Henkilökunta

Talous ja tuottavuus

Ympäristölautakunta

Liitteet

[Helsinki-haku](#)

Henkilökunta

Sisäiset konsultit

Ympäristökeskuksessa 1990-luvun puolivälistä alkaen toiminut SisKo -järjestelmä (sisäiset konsultit) tuli kertomusvuonna elinkaarensa päähän. Yleisesti katsottiin, että mm. SisKo:jen tehtävät erityisesti työhyvinvoinnin parantamisessa ja työyhteisöjen kehittämisessä hoidetaan nykyisin yksiköissä hyvässä yhteistyössä esimiesten ja henkilöstön kesken. Siksi erillistä tukiryhmää ei pidetty enää tarpeellisenä. Henkilöstötoimikunta käsitteli asiaa kahdessa kokouksessaan ja päätti SisKo -järjestelmän lakkauttamisesta.

Henkilökuntakerho

Kuva: Lotta Henriksson

Henkilökuntakerho järjesti ympäristökeskuksen henkilöstölle yhteensä 11 virkistätymistilaisuutta ja liikuntatapahtumaa. Näitä olivat mm. luistelurieha, kevätmelonta, kesäjuhla, jalkapallo-ottelut, Tervetuloa taloon -tilaisuus ja pikkujoulu. Henkilökuntakerho tuki taloudellisesti kalastus-, keilailu-, sähly- ja vesijumppakerhon toimintaa. Kaikkiaan ympäristökeskuksessa toimii yhdeksän harrastuskerhoa.

Lisäksi henkilöstölle jaettiin liikuntaseteleitä ja erinäisiä kulttuuriavustuksia sekä kustannettiin osa teatterilippujen hinnasta.

Ymk:n pääsivulle

Toimintakertomus 2007

Ympäristöjohtajan
katsaus
Miljödirektörens
översikt
Director General's
Review

Organisaatio, keskeiset tehtävät,
visio ja arvot

Toiminnalliset tavoitteet

Tärkeimmät saavutukset
avaintuloksittain

Ympäristönsuojelu ja -tutkimus

Ympäristöterveys

Ympäristövalvonta

Ympäristölaboratorio

Hallinto

Kansainvälinen toiminta

Henkilökunta

Talous ja tuottavuus

Ympäristölautakunta

Liitteet

Talous ja tuottavuus

Kuva: Niklas Sjöblom / Taivasalla.net

Ympäristökeskuksen käyttömenot olivat 12,0 miljoonaa euroa (11,4 milj. euroa ilman määrärahasiirtoa ja ylitsoikeutta) ja ne käytettiin kokonaisuudessaan. Menot nousivat edellisvuodesta 9,2 %. Tuloja kertyi 2,4 milj. euroa, mikä oli 18,0 % ennakoitua enemmän. Tulot kattoivat 20,2 % menoista.

Käyttömenojen talousarvion toteutuma

(1 000 euroa)	Talousarvio ylitysoikeuksineen	Toteutunut	Poikkeama
Myyntituotot	0	-2	2
Maksutuotot	-2 038	-2 331	293
Tuet ja avustukset	-24	-78	54
Vuokratuotot	0	-1	1
Muut toimintatuotot	0	-21	21
Tulot yhteensä	-2 062	-2 433	371
Palkat ja palkkiot	6 001	5 995	6
Henkilösivukulut	2 177	2 165	12
Palvelujen ostot	2 048	1 983	65
Aineet, tarvikkeet	536	587	-51
Avustukset	101	101	0
Vuokrakulut	1 115	1 126	-11
Muut toimintakulut	48	65	-17

Menot yhteensä	12 026	12 022	4
Toimintakate	-9 964	-9 589	-374
Poistot	-300	-403	103
Tilikauden tulos	-10 264	-9 992	-271

Tulojen ylitys on pääasiassa ympäristölaboratorion kaikkien aikojen parhaan tuloksen ansiota.

Tuottavuus	2007	2007
	ennuste	toteutunut
Tuoteindeksi	106,4	119,3
Käyttömenoindeksi	104,9	100,1
Tuottavuus	108,2	101,1

[Ymk:n pääsivulle](#)

Toimintakertomus 2007

Ympäristöjohtajan
katsaus
Miljödirektörens
översikt
Director General's
Review

Organisaatio, keskeiset tehtävät,
visio ja arvot

Toiminnalliset tavoitteet

Tärkeimmät saavutukset
avaintuloksittain

Ympäristönsuojelu ja -tutkimus

Ympäristöterveys

Ympäristövalvonta

Ympäristölaboratorio

Hallinto

Kansainvälinen toiminta

Henkilökunta

Talous ja tuottavuus

Ympäristölautakunta

Liitteet

[Helsinki-haku](#)

Ympäristölautakunta

*Takana vasemmalta: Matti Niemi, Riku Eskelinen, Irma Marttila ja Harri Saksala
Edessä vasemmalta: Johanna Sandberg, Anita Vihervaara, Lea Saukkonen ja Kati Vierikko
Kuva: Rhinoceros Oy / Mari Hohtari*

Ympäristölautakunta kokoontui noin kolmen viikon välein yhteensä 17 kertaa ja käsitteli yhteensä 432 asiaa.

Lautakunta osallistui myös seminaareihin ja tutustui mm. Helsingin luonnonsuojeluohjelmaan ja luonnon monimuotoisuusohjelmaan sekä Viikin löytöeläintaloon ja Yliopistolliseen eläinsairaalaan.

Ympäristölautakunnalle myös esiteltiin niitä psykologisia haasteita, joita organisaatiot kohtaavat siirtyessään ympäristövastuullisiin toimintatapoihin. Lisäksi lautakunnan jäseniä osallistui Luukin, Pirttimäen ja Hakjärven tulevien luonnonsuojelualueiden hoidon ja käytön suunnittelun keskustelutilaisuuteen 27.11. Luukin ulkoilumajalla.

Jäsen Björn Fant osallistui Pohjoismaiden suurten kaupunkien ympäristöseminaariin 11.- 13.11. Kööpenhaminassa.

Ympäristölautakunnan kokoonpano 2007

Jäsen

pj. Lea Saukkonen
vpj. Harri Saksala
Reima Linnanvirta
Riku Eskelinen

Puolue

Kok
SDP
Kok.
Kesk

Varajäsen

Heini Tiinonen
Jenni Erola
Simo Hämäläinen
Anna-Mari Vimpari

Irma Marttila
Juha Beurling
Kati Vierikko
Miina Kajos
Johanna Sandberg

SDP
SDP
Vihreät
Vas
RKP

Natalia Erchova
Simo Utriainen
Petri Kyrölä
Perttu Iso-Markku
Björn Fant

Kaupunginhallituksen edustajat

Anita Vihervaara

Jouko Malinen

Lautakunnan sihteeri

hallintosihteeri Sari Sohlberg

[Toimintakertomuksen etusivulle](#)

Liitteet

- [Tuottavuus 2007](#)
- [Elintarvikevalvonnan kohteet, tarkastukset ja huomautukset 2003 - 2007](#)
- [Käsitellyt elintarvikehuoneistojen ja ulkomyyntin ilmoitukset \(hakemukset\) 2003 - 2007](#)
- [Elintarvikehuoneistojen haltijanvaihdokset 2003- 2007](#)
- [Ympäristövalvonta 2003 - 2007](#)
- [Ympäristökeskuksen henkilöstö 2003 - 2007](#)
- [Ympäristökeskuksen tietojärjestelmät 2007](#)
- [Julkaisut 2007](#)
- [Asiakaspalvelun ja viestintäpalvelujen tuotteet 2003 - 2007](#)
- [Tiedotteet 2007](#)
- [Esitteet ja oppaat 2007](#)
- [Näyttelyt, kampanjat ja tapahtumat 2007](#)
- [Vierailijat 2007](#)

Tuottavuus 2007 (kpl)

Tunnusluvut	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Asiantuntijatoiminta			
Tutkimukset, selvitykset, ohjelmat	44	95	51
Konsultointi	900	1 081	181
Kirjalliset lausunnot	2 185	2 485	300
Valvonta			
Luvat ja ilmoitukset	1 320	1 691	371
Valvontatarkastukset ja näytteen otto	12 400	10 451	-1 949
Asiakaspalvelu			
Neuvonta	16 800	7 618	-9 182

Kuluttajaneuvonnan yhteydenotot	5 300	4 535	-765
Tiedotus ja valistus	211	286	75
Laboratoriopalvelut, 1 000	2 033	2 501	468
Tuotteet yhteensä, 1 000	2 072	30 743	28 671
Painotetut tuotteet yhteensä, 1 000	43 463	48 730	5 267

Elintarvikevalvonnan kohteet, tarkastukset ja huomautukset 2003 - 2007

Kohteet	2003	2004	2005	2006	2007
Valmistuslaitokset					
Maitoalan laitokset	4	4	4	4	3
Liha-alan laitokset	17	16	15	17	17
Kala-alan laitokset	11	10	11	10	10
Leipomot ja viljavalmistelaitokset	38	37	36	37	37
Ruokavalmistelaitokset	30	41	40	41	43
Muut	29	29	20	19	12
Jakelupaikat					
Pakkaamot	2	2	3	3	2
Tukkukaupat, varastot ja kuljetukset	203	213	215	242	266
Myynti- ja tarjoilupaikat					
Myymälät	300	312	305	293	297
Kioskit	718	712	664	668	658
Muut	312	364	293	317	369
Kahvilat, ravintolat, ruokalat	2 667	2 700	2 723	2 736	2 751
Muut	109	114	104	102	102
Kaikki yhteensä	4 440	4 554	4 433	4 489	4 567

Tarkastukset	2003	2004	2005	2006	2007
Valmistuslaitokset					
Maitoalan laitokset	15	25	14	21	9
Liha-alan laitokset	111	192	197	189	197
Kala-alan laitokset	106	69	126	89	100

Leipomot ja viljavalmistelaitokset	214	196	184	147	118
Ruokavalmistelaitokset	147	139	152	84	63
Muut	24	26	25	26	13

Jakelupaikat

Pakkaamot	0	0	1	1	1
Tukkukaupat, varastot ja kuljetukset	215	285	239	200	167

Myynti- ja tarjoilupaikat

Myymälät	932	941	676	374	253
Kioskit	907	721	582	384	277
Muut	280	269	364	188	247
Kahvilat, ravintolat, ruokalat	3 394	3 224	2 958	2 098	1 702
Muut	64	64	52	21	25
Kaikki yhteensä	6 409	6151	5 570	3 822	3 172

Kirjalliset huomautukset	2003	2004	2005	2006	2007
---------------------------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Valmistuslaitokset

Maitoalan laitokset	3	8	5	11	4
Liha-alan laitokset	31	63	96	125	187
Kala-alan laitokset	37	30	64	59	142
Leipomot ja viljavalmistelaitokset	48	74	72	104	110
Ruokavalmistelaitokset	25	23	69	29	69
Muut	2	6	6	11	7

Jakelupaikat

Pakkaamot	0	0	0	0	1
Tukkukaupat, varastot ja kuljetukset	23	38	38	62	62

Myynti- ja tarjoilupaikat

Myymälät	23	49	56	100	143
Kioskit	31	27	27	111	158
Muut	7	13	25	42	107
Kahvilat, ravintolat, ruokalat	154	132	234	757	1 007
Muut	2	3	4	4	17
Kaikki yhteensä	386	466	696	1 415	2 014

Kohde	2003	2004	2005	2006	2007
Elintarvikemyymälät	15	28	35	42	34
Kioskit	25	35	25	21	23
Ravintolat	44	51	49	176	133
Kahvilat	29	30	41	27	36
Ravitsemisliikkeiden ulkotarjoilualueet	9	4	3	21	12
Katukeittiöt	0	0	0	0	0
Työpaikkaruokalat	16	18	24	21	32
Elintarvikkeiden tuotantolaitokset	5	7	1	4	1
Elintarvikevarastot	8	7	17	12	21
Muut	50	48	26	36	33
Elintarvikekuljetukset	7	9	10	19	12
Yhteensä	208	237	231	379	337
Ulkomyyntiluvat					
Torit	0	0	0	0	0
Tori- ja ulkomyyntiluvat	0	8	27	25	40
Tilapäinen myynti (suurtpahtumat)	12	18	29	7	3
Kaikki yhteensä	234	263	287	411	380

Elintarvikehuoneistojen haltijanvaihdot 2003 - 2007

Kohde	2003	2004	2005	2006	2007
Ravitsemisliikkeet	120	191	207	239	189
Työpaikkaruokalat	11	17	25	31	10
Katukeittiöt	3	2	0	3	0
Elintarvikemyymälät	23	78	70	49	26
Kioskit	48	36	49	62	40
Tuotantolaitokset	0	4	3	0	0
Elintarvikevarastot	0	0	0	0	0
Muut	1	0	6	4	4
Yhteensä	206	328	360	388	269

Ympäristövalvonta 2003 - 2007

Luvat, ilmoitukset ja lausunnot (kpl)	2003	2004	2005	2006	2007
Ilmoitukset erityisen häiritsevästä melusta	195	185	216	181	237
Tehtaiden ja laitosten luvat ja ilmoitukset	56	31	35	46	46
Ilmoitukset pilaantuneen maaperän kunnostamisesta x)	17	21	18	18	24
Ilmoitukset haittaa aiheuttavista rakennustoista	106	98	97	98	85
Ilmoitukset kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista ^{xx)}	21	27	9	-	-
Ilmoitukset päivähoitotilojen, koulujen ja vanhainkotien käyttöönotosta	44	41	34	16	16

x) Ilmoitusten käsittelyä koskeva toimivalta siirtyi Uudenmaan ympäristökeskukselta ympäristölautakunnalle 1.6.2001. Ympäristölautakunta siirsi 28.10.2003 päätöstoimivallan ympäristövalvontapäällikölle.

xx) Tehtävä siirtyi 1.7.2005 pelastuslaitokselle.

Käsitellyt toimenpidepyynnöt (kpl)	2003	2004	2005	2006	2007
Teollisuus ja maaperä	141	136	215	169	167
Asunnot ja muu asuin ympäristö	678	636	541	458	551

Valvontatarkastukset (kpl)	2003	2004	2005	2006	2007
Teollisuus ja maaperä	1 621	1 286	1 183	1 323	1 791
Asunnot ja muu asuin ympäristö	1 677	1 564	1 347	1 335	1 186
- asunnot	1 411	1 279	1 113	1 149	983
- muu asuin ympäristö	236	285	234	186	203

Ympäristökeskuksen henkilöstö 2003 - 2007

Ympäristökeskuksen henkilöstö 2003-2007 (kpl)	2003	2004	2005	2006	2007
Vakinaiset	143	142	157	159	157
Määräaikaiset/sijaiset	33	32	24	29	40

Työllistetyt	6	8	6	5	3
EU-projektihenkilöstö	2	2	0	1	3
Kesätyöntekijät	21	14	24	20	22

Henkilöstön poissaolopäivät 2003- 2007 / Syy (kpl)	2003	2004	2005	2006	2007
Sairausloma	2 263	2 015	1 705	1 407	2 397
Tapaturmaloma	131	117	105	91	172
Äitiys- ja vanhempainloma	1 568	1 967	1 274	1 028	2 497
Hoitovapaa	1 160	1 603	1 654	1 107	1 339
Isyysloma	26	24	50	0	38
Lapsen sairaus	177	87	139	143	143
Virkavapaus tai työloma	2 870	1 734	2 531	1 767	3 269
Opintovapaa	291	511	301	0	120
Yhteensä	8 486	8 058	7 759	5 543	9 975

Ympäristökeskuksen tietojärjestelmät 2007

- Ympäristöterveyden ja ympäristövalvonnan tietojärjestelmä (YtBOSS)
- Ympäristölaboratorion vesinäytteiden tietojärjestelmä (VesiLims)
- Ympäristölaboratorion tietojen hallintajärjestelmä (LimsBOSS)
- Kuluttajaneuvonnan asiointirekisteri
- Maa-, pohjavesi- ja huokoskaasunäytteiden ja analytiikan paikkatietojärjestelmä (Mahvet)
- Mahdollisesti saastuneiden maiden paikkatietojärjestelmä (Masa)
- Vesistövesinäytteiden paikkatietojärjestelmä (Vesireki)
- Luontotietojärjestelmä (Helsingin luontotietojen paikkatietojärjestelmä)
- Asian- ja dokumentinhallintajärjestelmät (Hela ja Pros)
- Julkaisujärjestelmä

Ympäristökeskuksen julkaisut 2007

Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen julkaisuja 2007

1. Pönkä, A., Åberg, R., Kalso, S. Salaattien mikrobiologinen laatu Helsingissä kesällä 2006
2. Marttila, H. Helsingin lammet
3. Gorbatow, M. Uiminen Helsingissä
4. Yrjölä, R. Vuosaaren satamahankkeen linnustoseuranta 2006
5. Pellikka, K., Räsänen, M., Viljamaa, H. Kasviplanktonin suhde ympäristömuuttujiin Helsingin ja Espoon merialueella vuosina 1969 - 2003
6. Lahti, T., Gouatarbès, B., Markula, T. Helsingin kaupungin meluselvitys 2007
7. Lahti, T., Gouatarbès, B., Markula, T. Helsingfors stads bullerutredning 2007
8. Weckström, M. Katsaus Euroopan kaupungeissa tehtyihin ilmansuojelun toimintaohjelmiin
9. Pönkä, A., Kalso, S. Pirtelöiden mikrobiologinen laatu Helsingissä
10. Viinanen, J. Helsingin kaupungin varautumissuunnitelma ilman epäpuhtauspitoisuuksien äkilliseen kohoamiseen
11. Viinanen, J. Helsingfors stads beredskapsplan för episoder med höga halter av luftföroreningar
12. Huuska, P., Miinalainen, M. (toim.). Katsaus Helsingin ympäristön tilaan 2007
13. Hakkarainen, T., Kallionpää, S., Pönkä, A. EU-uimarantojen hygieeninen taso Helsingissä vuonna 2007
14. Tervahattu, H., Kupiainen, K., Pirjola, L., Viinanen, J. Tutkimuksia katupölyn vähentämiseen tähtäävistä toimenpiteistä. KAPU-projektin loppuraportti.
15. Autio, L., Munne, P., Muurinen, J., Pellikka, K., Pääkkönen, J.-P., Räsänen, M. Helsingin ja Espoon merialueen tila vuosina 2002 - 2006. Jätevesien vaikutusten velvoitetarkkailu.
16. Lehto, T., Tikkanen, P. Ruokaleivän suola- ja ravintokuitupitoisuus helsinkiläisissä leipomoissa ja vähittäismyymälöissä

Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen monisteita 2007

1. Jalonen, P. Helsingin kaupungin liikenteen ja liikkumisen ympäristöohjaus
2. Kangas, N. Helsingin kalaston historiaa, muutoksia ja nykypäivää

Asiakaspalvelun ja viestintäpalvelujen tuotteet 2003 -2007 (kpl)

	2003	2004	2005	2006	2007
Esitteet ja oppaat	19	5	10	8	7
Sähköpostitse annettu neuvonta ja asiakaspalvelu	710*)	1 384*)	178	1 111	1 094
Yhteydenottoja neuvontaan yhteensä	6 517	7 172	6 605	7 098	15 136**)
Vastaanotettuja vierailuryhmiä	26	37	31	20	18
Vaihtuvat näyttelyt aulassa	4	4	4	7	6
Tiedotteet viestimille	73	66	63	75	120
Tiedotustilaisuudet	4	4	0	1	5

Tapahtumiin, näyttelyihin ja messuille osallistuminen

14

7

8

8

20

*) Vuosien 2003 ja 2004 lukuihin sisältyvät myös roskapostit

**) sisältää kaikki uuden yhdistetyn neuvonnan yhteydenotot.

Tiedotteet 2007 (120 kpl)

Vesikasvillisuus elpyy hitaasti Helsingin sisäsaaristossa

Ympäristölautakunnan kokoustiedote 9.1.2007

Yleisten uimahallien veden laatu hyvää 2006

Ympäristökeskuksen asiakaspalvelu uudistuu

Villillä elämää Pitäjänmäen kirjastossa

Ajoneuvohankinnoissa ja liikennepalvelujen kilpailutuksessa korostettava vähäpäästöisyyttä.

Vid upphandling av motorfordon och i konkurrensutsättningen av trafik tjänster bör vikt fästas vid låga utsläpp

Pikatiedote ympäristölautakunnan kokouksesta 29.5.2007

Cityeläimet tutuksi Pitäjänmäen kirjastossa

Puhelinnumeromme ovat muuttuneet

Avantouintipaikkojen veden laatu on hyvä

EU:sta tuotavien liha-, kala- ja maitotuotteiden laatu

Ympäristölautakunta 30.1.2007

Cityeläimet Lauttasaaren kirjastossa 27.2. asti

Ennakkotietoa ympäristölautakunnasta 13.2.2007

Pikatiedote ympäristölautakunnasta 13.2.2007

Avoimet ovet löytöeläintalossa perjantaina 2.3.!

Cityeläimet Herttoniemen kirjastossa 29.3. asti

Ennakkotietoa ympäristölautakunnasta 6.3.2007

Ilmastomuutosiltapäivää vietetään Helsingin ympäristökeskuksessa 14.3.2007

Ilmastomuutosnäyttely ympäristökeskuksessa

Pikatiedote ympäristölautakunnasta 6.3.2007

Miten Helsinki varautuu huonoon ilmanlaatuun?

Ympäristölautakunta 27.3.

Ilman pölypitoisuudet koholla Helsingissä

Ympäristölautakunta 27.3.2007

Helsingin ilmanlaatu parantunut

Cityeläimet Malmin kirjastossa 26.4. asti

Luontoretkikalenteri 2007 ilmestynyt

Kauppatorin lokkiselvitys on alkanut

Opastusta tietokoneen ostoon 11.4.

Opastusta tietokoneen ostoon 12.4.

Tee ekoteko - tule kompostointikurssille 3.5.

Ympäristölautakunta 17.4.2007

Cityeläimet Vallilan kirjastossa

Harakan luontokeskus avoinna 30.9. saakka

Lumoudu luonnosta Lasipalatsissa ti 15.5. klo 13-16

Lumoudu luonnosta Lasipalatsissa ..

Ympäristölautakunta 8.5.2007

Maaperän tilasta kootaan tietoja uuteen järjestelmään
Maailman ympäristöpäivä 5.6. Tule mukaan tapahtumiin!
Helsingin luontotietojärjestelmä avautuu Internetissä 6.6.
Aurinko ja tuuli -hanke tutustuttaa uusiutuvaan energiaan
Monimuotoinen kaupunkiluontomme

Ympäristölautakunnan kokous 29.5.2007

Helsingin uimarantahistoria nyt verkkonäyttelynä
Helsingin uimarantojen historia julkaisuna ja verkossa
Linnut toreilla ja uimarannoilla, haitta vai ilo?
Uimakausi alkaa - veden laatu hyvää
Helsingin luontotietojärjestelmä avattu
Ekotukihenkilöt innostavat Helsingin ja Tallinnan työntekijöitä
Levien määrä kohtalainen Helsingin edustalla
Helsingin uimarantavesien laatu on hyvä
Uusi luonnonsuojelualue Laajasaloon
Helsingin merenlahdilla runsaasti pii- ja viherleviä
Helsingin uimarantavesien laatu on hyvä
Kerro uimarantamuistosi!
Helsingin kasvihuonekaasupäästöt kasvoivat viime vuonna
Vuosaaren sataman rakentaminen ei ole vaikuttanut lintukantoihin
Helsingin uimarantavesien laatu on pääasiassa hyvä
Helsingin edustalla vain vähän sinilevää
Ympäristömuutokset näkyvät merialueen kasviplanktonissa
Helsingin uimarantavesien laatu on hyvä
Viileä ja tuulinen sää pitänyt sinilevien määrän vähäisenä
Lammet ovat helsinkiläisille rikkaita luonto- ja virkistyskohteita
Ensimmäinen sinilevähavainto Helsingin uimarannoilla
Helsingin lahtialueilla sinileviä vain vähän
Sinilevät runsastuneet ulkosaaristossa
Helsingin uimarantavesien laatu on pääasiassa hyvä
Internet-pohjaisen luontotietojärjestelmän esittelyt
Miten Helsinki varautuu ilmanlaadun äkilliseen heikkenemiseen?
Lintujen ruokintakiellot lainmukaisia Helsingissä - yleisönosastokirjoitus
Kompostointikurssi 26.4.
Urbaanin ihmisen elinympäristöongelmat syynissä 14.2.
Helsingin uimarantavesien laatu on hyvä
Sinilevähavainnot vähentyneet Helsingin merialueella
Espan hajun syy selvinnyt
Espalla haisee voihappo!
Helsingin uimarantavesien laatu on hyvä
Helsingin kaupunki pitää huolta myös lemmikkiemme hyvinvoinnista
Ympäristölautakunnan 7.8. ennakotiedote
Ympäristölautakunta 7.8.2007
Uimaveden laatu huonoa kuudella rannalla
Viileä ja tuulinen sää hillinnyt sinileviä merialueellamme
Uimavesien laatu hyvä eikä sinilevää havaittu
Sinilevää jonkin verran, hygieeninen laatu yleensä hyvä
Lämpimät säät lisänneet sinilevien määrää ulkomerellä

EU:n ympäristömeludirektiivin mukaiset meluselvitykset
Helsingin sähköinen ympäristötilasto on valmistunut!
Sinilevien määrä vähentynyt Helsingin edustan merialueella
Helsingin ympäristötilastot löytyvät nyt samasta www-osoitteesta
Ympäristölautakunnan kokous 28.8.2007
Riesana asuntokauppa, turkiskuoriaiset tai sisäilma?
Ilmastomuutosnäyttely Harakassa
Taide- ja luontopäivä Harakan saaressa sunnuntaina 12.8.2007
Kala- ja kalastuskurssi
Helsingin merialueen leväkesä 2007
Merivesitunneli parantaa Töölönlahden veden laatua
Ympäristölautakunta 2.10.2007 Riesana turkiskuoriaiset tai sisäilma?
Selvitys ns. herkkien kohteiden pihojen ilmanlaatu- ja melutilanteesta
Helsingin kaupunki vähentää paperinkulutustaan
Ekokilpailukykyä helsinkiläisille pk-yrityksille
Helsingiltä selvitys ilmanlaadun raja-arvojen ylittymisistä
Ympäristölautakunnan kokous 23.10.2007
Ympäristölautakunnan kokous 6.11.2007
Helsinkiläisopiskelijoiden ympäristöasenteita kartoitettu
Pirtelöiden laadussa toivomisen varaa
Ympäristölautakunnan kokous 20.11.2007
Helsingin eläimiä Kaisaniemen metroasemalla
Liikennemelun häiritsevyyttä selvitetään asukaskyselyllä
Kolme luonnonsuojelualuetta Nuuksioon ja yksi Jollakseen
Ympäristölautakunnan kokous 11.12.2007
Ekotukitoiminta tuo ympäristövastuullisen arjen Helsingin ja Tallinnan kaupunkien työyhteisöihin
Ekotukihenkilöt innostavat Helsingin ja Tallinnan työtekijöitä arjen ympäristötekoihin
Ekotukitoiminta tuo ympäristövastuullisen arjen Helsingin ja Tallinnan kaupunkien työyhteisöihin
Ympäristökeskuksen puhelinneuvonta-aika muuttuu
Uusi ympäristölaboratorio aloittaa Viikissä 2.1.2008
Kenelle Pekka Saurin ympäristöpalkinto?
Heko-uutiset huhtikuu 2007
HEKO uutiset joulukuu 2007
HEKO pähkinäkuoressa

Esitteet ja oppaat 2007

- Achievements and challenges of sustainable development in Helsinki
- Palveluesite (suomeksi ja ruotsiksi)
- Kodin kutsumattomat vieraat, esite tuohöynteisistä (suomeksi ja ruotsiksi)
- Helsingin monimuotoinen luonto
- Ekotukiesite

Näyttelyt, kampanjat ja tapahtumat 2007

Ympäristökeskuksen järjestämät näyttelyt

- Eläimenä Helsingissä julistenäyttely kirjaston ym. toimipisteissä
- Viilentävät valinnat ja kuumentavat skenaariot
- Vanhoja valokuvia Helsingin uimarannoilta
- Alli Ikosen valokuvanäyttely "Rannalta"
- Laila Nevakiven näyttely "Suurpedot ja pikkupennut"
- Kallio kipinöi, Ebeneser-koulun oppilaiden piirustuksia
- Nijole Kalinauskaiteen tekemiä sammalkuvia
- Antti Kolin valokuvia Helsingin luonnon monimuotoisuudesta (Kaisaniemen metroasema)

Kampanjat ja tapahtumat 2007 (joihin osallistuttiin tai jotka järjestettiin)

- Pienvenesatamien ympäristöasiat (tiedotustilaisuus)
- Miten Helsinki varautuu ilmanlaadun äkilliseen heikkenemiseen? (esitelmä ja paneelikeskustelu)
- Ilmastonmuutosiltapäivä
- "Stadilainenko pihapoliisi tai puistovahti?" (yleisötilaisuus Risto Haverisen väitöskirjan pohjalta)
- Maailman ympäristöpäivä teemana Helsingin luonnon monimuotoisuus
- Tule kompostointikurssille ympäristökeskukseen (2 kurssia)
- Kuluttajaneuvojilta opastusta tietokoneen ostoon (2 yleisötilaisuutta Lasipalatsin Kohtaamispaikassa)
- Luontotietojärjestelmän esittely (2 yleisötilaisuutta Lasipalatsin Kohtaamispaikassa)
- Lumoudu luonnosta (2 yleisötilaisuutta Lasipalatsin Kohtaamispaikassa)
- Tornien Taisto (mukana kaupungin joukkueessa Lammassaaren lintutornissa)
- Discover unique seaside! (saaristoluontoristeily euroviisuturisteille)
- ECHA-messut (infotilaisuus EU:n kemikaaliviraston välle)
- Autoton päivä (tuoreen meluselvityksen esittelyä ja korvatulppien jakelua Esplanadilla)
- Riesana asuntokaupan koukerot, turkiskuoriaiset tai sisäilmaongelmat? (2 asumisiltapäivää Lasipalatsin Kohtaamispaikassa)
- Energiansäästöviikko (infopiste Rautatientorilla)

Vierailijat 2007

Kaikkiaan 16 ulkomaalaisryhmää vieraili ympäristökeskuksessa.